



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato in primam Digesti Veteris Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Adoptionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96393)

ADDITION.

zate tutela, et curator durante cura, non potest adoptare pupillum vel adultum, h. d. v. l. q. ad s. eorum, in l. seq. Opp. hic dicitur, quod libertus alienus, non potest adoptari, contra l. si. C. de adop. Sol. Errogari potest auctoritate p. d. i. p. i. s. v. i. n. c. o. r. a. r. i. o. adoptari non potest, ut hic. Opp. dicit hic in l. seq. quod potius ad naturalitatem, quam ad arrogationem et contra l. i. q. de natu. lib. Sol. Si cur. resp. interest filios p. c. r. e. a. r. i. v. l. i. j. sol. ma. tra. interest eius conservare: hoc modo adoptio et arrogatio sunt permixte.

LEX XVII.

Necel. Adultus vel pupillus non potest adoptari per tutorem, vel curatorem, h. d. Opp. si non nunquam in si. Sol. durante tutela vel cura non potest fieri ut hic, ea finita fieri in contrario.

- 1 Notarius recipiens stipulationem pro alio debet dicere, mihi notario stipulanti pro Titio, et tu.
- 2 Notarius stipulando alteri obligationem acquirit, et etiam ex contractu de iure gentium, in l. 4.
- 3 Notarius qui stipulatus est alteri, si ille sibi non vult agere, nec ipse agere poterit.
- 4 Tabelliones creati Princeps, et etiam magistratus.
- 5 Notarius creatus ex forma statuti civitatis, extra territorium illius civitatis non conficit instrumenta.
- 6 Instrumentum factum in territorio ex forma statuti, valet etiam extra territorium.

S. Forum. Arrogatio pupilli dicitur fieri cum cæ cogit, non, q. infra sequitur arrogans pupillum, de facili dare se restitutum bona ipsa arrogatione finita, p. mortem impuberis, illis, ad quos bona pervenire debent, ut puta sub fructibus vel alijs h. d. i. b. que satisfactio si non fuerit appositae d. e. i. d. v. l. i. s. actio contra ipsum arrogatorem, h. d. v. l. q. ad l. si arrogator. Et q. d. hic dicitur, interdu denotat, casualitatem, et verum est, ut l. interdu, de codi. inde, si in dictione, quedam l. i. c. u. s. que d. i. j. de iur. om. iud. In reg. l. seq. ibi servus publicus, i. tabellio, in l. no. 2. h. i. c. t. e. x. qualiter tabellio debeat d. c. i. p. e. r. e. s. b. a. m. i. t. r. i. q. n. recipit stipulationem pro alio. Et est t. e. x. q. d. debeat dicere, mihi recipere stipulationem pro alio. Et ad hoc est alleg. Bul. 8. l. n. p. d. i. c. t. a. n. o. p. a. r. s. i. l. l. i. i. a. r. r. o. g. a. t. o. r. q. u. e. e. d. i. f. f. i. c. i. l. l. i. m. a. i. s. u. b. t. i. l. i. s. Q. u. e. r. i. t. g. l. q. d. si in omnibus h. m. o. i. c. a. n. b. no est questum, an valebit. Et d. r. q. d. no per l. c. u. h. i. s. si p. r. e. t. o. r. i. d. e. t. r. a. n. s. l. d. e. r. a. h. o. c. f. a. c. i. t. l. j. i. n. s. i. d. e. v. e. n. t. i. n. s. p. i. c. D. i. c. o. q. d. i. b. l. o. g. d. e. m. o. d. i. c. a. f. o. l. e. m. n. i. t. a. t. e. q. u. e. n. o. n. e. s. t. d. e. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. n. e. g. o. r. i. j. p. o. t. e. s. t. o. m. i. t. t. i. h. i. c. a. u. t. e. m. d. e. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. l. i. f. o. l. e. m. n. i. t. a. t. e. S. e. d. q. d. si v. n. u. s. i. n. d. e. x. q. u. e. s. t. i. t. u. t. : t. u. n. b. e. n. e. p. r. o. n. u. n. t. i. a. n. t. a. n. o. c. o. d. i. c. t. u. m. v. a. l. e. a. t. : D. e. h. o. c. g. l. n. o. i. n. l. c. u. m. h. i. s. i. p. r. e. t. o. r. i. d. e. t. r. a. s. a. Q. u. e. r. o. q. d. si servus publicus? D. i. c. q. d. e. t. a. b. e. l. l. i. o. v. t. e. s. t. t. e. x. g. l. i. n. f. i. n. i. t. e. o. s. c. i. a. n. t. Q. u. e. r. o. n. u. m. q. u. i. d. t. a. b. e. l. l. i. o. p. o. s. s. i. t. a. l. t. e. r. i. a. c. q. r. e. r. e. o. b. l. i. g. a. t. i. o. n. e. : E. t. v. i. d. e. t. u. r. n. o. n. : q. d. a. l. t. e. r. i. p. e. r. a. l. t. e. r. u. m. z. c. v. t. i. n. f. i. t. d. e. s. t. i. p. u. l. s. a. l. t. e. r. i. : S. i. o. t. e. n. e. r. h. i. c. i. n. s. i. q. u. i. s. a. l. i. j. i. n. f. i. n. i. t. d. e. m. u. t. i. s. t. i. p. a. i. n. a. u. t. h. m. a. r. r. i. z. a. n. t. e. i. b. i. p. d. o. c. C. q. u. a. n. d. o. m. u. t. u. r. o. f. f. i. c. i. u. m. f. u. n. g. i. p. o. t. : a. p. l. i. i. j. r. e. p. u. p. i. l. s. a. l. f. o. r. e. z. l. j. s. e. r. i. g. e. r. e. j. d. e. m. a. g. i. s. t. r. a. t. c. o. n. v. e. n. i. e. n. t. i. a. b. a. c. l. A. l. i. j. v. t. B. u. l. d. e. S. u. z. a. r. e. p. o. b. a. n. t. g. l. p. r. e. a. l. l. e. g. u. m. d. i. c. e. n. t. e. s. i. n. p. r. e. t. o. r. i. s. s. t. i. p. u. l. a. t. i. o. n. i. b. u. s. i. l. l. a. s. l. e. g. e. s. l. o. q. u. i. q. u. a. s. i. i. n. a. l. i. j. s. n. o. s. i. t. i. u. r. e. c. a. u. r. u. s. T. u. d. i. c. f. m. B. u. l. q. d. p. o. t. q. u. e. r. e. r. e. v. b. i. c. i. a. n. t. : H. o. n. o. b. q. d. B. u. l. d. e. S. u. z. a. d. i. c. i. t. h. i. c. n. a. m. s. i. h. o. c. e. s. s. e. t. q. d. n. o. p. o. s. s. e. t. h. a. b. e. r. e. l. o. c. u. m. n. u. i. i. n. p. r. e. t. o. r. i. s. t. i. p. u. l. a. t. i. o. n. e. s. p. e. c. i. a. l. i. t. a. s. i. n. t. a. b. e. l. l. i. o. n. e. : q. u. i. b. e. t. i. n. e. i. a. h. o. c. n. o. n. p. o. t. e. s. t. v. t. l. i. n. o. m. i. n. i. b. u. s. j. d. p. r. e. t. s. t. i. p. : t. u. i. e. o. e. s. p. e. c. i. a. l. i. t. a. s. v. t. n. o. i. n. s. i. q. u. i. s. a. l. i. j. Q. u. e. r. o. q. u. a. l. i. t. e. r. t. a. b. e. l. l. i. o. c. o. n. c. i. p. i. a. t. v. e. r. b. a. : D. i. c. u. n. t. q. u. i. d. a. m. q. d. d. c. o. n. c. i. p. e. r. e. i. n. p. s. o. n. a. n. a. e. i. u. s. c. u. i. v. u. l. t. a. c. q. u. i. r. e. r. e. v. t. l. e. u. q. u. i. s. i. d. e. c. o. n. f. i. t. p. e. c. u. n. i. a. l. l. s. t. i. p. u. l. a. t. i. o. i. s. t. a. s. j. d. e. v. e. r. b. o. b. l. i. z. j. d. e. a. d. m. i. t. t. u. r. l. q. u. o. t. i. e. s. i. n. s. i. n. T. u. d. i. c. q. d. d. c. o. n. c. i. p. e. r. e. i. n. p. e. r. s. o. n. a. s. u. a. n. o. m. i. n. e. e. i. u. s. c. u. i. v. u. l. t. a. c. q. u. i. r. e. r. e. : S. i. c. e. s. t. t. e. x. h. i. c. f. m. B. u. l. d. e. L. u. g. Q. u. e. r. o. n. u. m. q. d. t. a. b. e. l. l. i. o. p. o. s. s. i. t. a. c. q. u. i. r. e. r. e. o. b. l. i. g. a. t. i. o. n. e. m. e. x. c. o. n. t. r. a. c. t. u. i. u. r. i. s. g. e. n. t. i. u. m. E. t. v. i. d. e. t. u. r. q. d. n. o. n. : q. u. i. e. i. u. s. o. f. f. i. c. i. u. m. e. s. t. d. e. i. u. r. e. c. i. v. i. l. i. s. s. i. c. u. t. z. m. a. g. i. s. t. r. a. t. u. s. v. t. l. i. j. s. p. o. s. t. o. r. i. g. i. n. e. m. s. d. e. o. r. i. g. i. n. e. i. u. r. z. n. o. e. x. t. e. r. d. i. t. u. r. a. d. e. a. q. u. e. s. u. n. t. i. u. r. i. s. g. e. n. t. i. u. : I. t. e. m. t. a. b. e. l. l. i. o. p. o. t. e. s. t. q. u. e. r. e. r. e. o. b. l. i. g. a. t. i. o. n. e. : n. o. a. l. i. i. o. b. l. i. g. a. r. e. z. n. e. s. s. e. t. c. o. n. t. r. a. c. t. u. s. i. u. r. i. s. g. e. n. t. i. u. c. l. a. u. d. i. c. a. r. e. t. : I. n. c. o. n. t. r. a. r. i. u. m. v. t. p. e. r. h. a. n. c. o. l. v. t. p. a. r. e. t. i. n. d. o. s. i. q. s. a. l. i. j. z. o. f. f. i. t. i. b. i. i. n. p. r. i. m. a. q. u. e. s. t. i. o. n. e. N. e. c. o. b. i. t. q. d. d. i. c. i. t. q. u. o. d. e. t. p. o. t. e. s. t. a. s. e. s. t. d. e. i. u. r. e. c. i. v. i. l. i. s. n. a. m. z. t. u. t. o. r. e. s. t. d. e. i. u. r. e. c. i. v. i. l. i. s. v. t. i. n. f. i. n. i. t. d. e. t. u. r. e. i. n. p. r. i. m. a. t. a. m. e. n. q. u. e. r. i. t. p. u. p. i. l. l. o. e. x. q. u. o. c. u. n. q. u. e. c. o. n. t. r. a. c. t. u. i. i. d. e. o. v. i. d. e. t. h. i. c. q. u. o. d. s. i. t. a. b. e. l. l. i. o. e. m. i. t. n. o. m. i. n. e. m. e. o. z. v. o. l. o. n. i. p. s. i. e. x. i. t. o. c. o. n. t. r. a. c. t. u. a. c. q. u. i. r. i. o. b. l. i. g. a. t. i. o. n. e. m. a. g. e. d. o. e. x. e. o. s. u. m. o. b. l. i. g. a. t. : a. d. p. r. e. m. i. u. m. a. r. g. u. i. t. A. u. t. i. a. s. o. f. f. e. r. r. i. j. d. e. a. c. t. i. o. e. m. p. t. a. l. i. a. s. s. e. q. u. e. r. e. t. u. r. a. b. s. u. r. d. i. t. a. t. : A. n. e. o. i. p. s. o. q. d. a. p. p. r. o. b. a. s. t. e. o. b. l. i. g. a. s. S. e. d. n. u. q. d. s. i. t. a. b. e. l. l. i. o. f. u. i. t. s. t. i. p. u. l. a. t. u. s. n. o. m. i. n. e. a. l. t. e. r. i. : z. i. l. l. e. n. o. v. u. l. t. i. b. i. a. c. q. u. i. r. i. t. a. n. t. a. b. e. l. l. i. o. p. o. t. e. r. i. t. e. r. i. g. e. r. e. p. r. o. s. e. E. t. v. i. d. e. t. q. d. s. i. c. v. t. l. i. s. a. b. s. e. n. t. i. a. C. i. c. e. r. p. r. i. t. o. s. d. i. c. a. t. i. a. c. o. n. t. r. a. r. i. u. m. : q. u. i. c. i. p. e. s. i. t. n. u. d. u. s. m. i. n. i. s. t. e. r. n. i. p. i. l. d. e. b. e. t. p. e. n. a. s. e. n. r. e. m. a. n. e. r. e. a. r. g. i. d. e. l. e. g. i. l. i. s. q. s. T. i. t. i. o. I. t. e. m. q. d. n. o. n. h. a. b. e. a. t. v. o. l. u. n. t. a. t. e. s. i. b. i. a. c. q. u. i. r. e. n. d. i.

nec contrahens euz eo. **Q**uero, et quis possit istos tabellio nec creare? Et videt q. solus princeps, ut l. actuarios, C. de nu. me. z. actuar. lib. vii. In contrarium facit q. imo etiam magistratus, ut in corpore de defen. ciui. s. et p. u. n. c. i. a. l. i. z. e. i. u. s. e. s. t. c. r. e. a. t. i. o. c. u. i. u. s. e. s. t. r. e. m. o. t. i. o. s. e. d. m. a. g. i. s. t. r. a. t. u. s. p. o. t. r. e. m. o. u. e. r. e. p. p. e. o. r. i. d. e. l. l. e. r. u. m. v. t. i. n. a. u. t. d. e. a. r. m. i. s. i. n. f. i. z. i. n. a. u. t. h. e. d. e. t. a. b. e. l. l. i. o. s. p. e. e. r. g. o. z. c. r. e. a. r. e. z. h. a. b. e. r. e. C. d. e. m. a. g. i. s. t. r. a. t. u. s. l. i. s. z. e. s. t. e. x. p. r. e. s. s. u. s. C. d. e. s. u. s. c. e. p. z. a. r. c. a. l. d. u. o. s. l. i. b. v. i. z. h. o. c. t. e. n. e. t. B. u. l. i. n. o. b. l. a. c. t. u. a. r. i. o. s. q. i. b. i. e. s. t. s. p. e. c. i. a. l. i. i. n. h. i. s. q. u. i. e. r. i. g. e. b. a. n. t. p. u. b. l. i. c. a. s. p. e. c. u. n. i. a. s. z. c. i. v. i. t. a. s. h. o. c. n. o. n. p. o. t. e. s. t. a. l. l. e. g. a. r. e. S. e. d. t. u. n. c. q. u. e. r. o. z. t. a. b. e. l. l. i. o. s. f. u. i. t. c. r. e. a. t. u. s. i. n. a. l. i. q. u. a. c. i. v. i. t. a. t. e. e. x. f. o. r. m. a. a. l. i. c. u. i. u. s. s. t. a. t. u. t. i. a. n. e. r. r. a. t. e. r. r. i. t. o. r. i. u. i. l. l. i. u. s. c. i. v. i. t. a. t. i. s. p. o. s. s. i. t. c. o. n. f. i. c. i. e. r. e. i. n. s. t. r. u. m. e. n. t. a. : A. i. d. e. r. u. t. q. s. i. c. q. u. i. e. s. t. a. c. t. u. s. v. o. l. u. n. t. a. r. i. u. s. v. t. l. e. m. a. n. c. i. p. a. r. i. i. e. z. l. i. s. j. d. e. i. u. r. i. s. o. m. i. u. d. I. n. c. o. n. t. r. a. r. i. u. m. v. i. d. e. t. u. r. l. c. u. m. v. i. n. u. s. j. d. e. b. o. a. u. t. h. o. i. n. d. i. p. o. s. s. i. t. z. h. a. c. p. a. r. t. e. C. d. e. p. r. o. i. s. s. a. c. r. o. s. c. r. i. m. i. o. l. i. r. i. i. h. o. c. t. e. n. e. t. B. u. l. i. d. o. n. s. m. e. u. s. i. n. l. c. i. v. i. t. o. s. p. o. p. u. l. o. s. C. d. e. s. u. m. t. r. i. **Q**uero, nunquid instrumentum factum in territorio ex forma statuti, valet extra territorium? Et videtur q. sic, sicut emancipatio v. l. i. j. C. d. e. e. m. a. n. l. i. q. u. o. d. s. o. l. e. t. i. b. i. n. o. t. a. r. i.

ADDITIONES.

- a P. P. A. V. P. C. Eorum facit decisio Baldi in Rubri. C. de fidei i. s. t. r. u. m. e. n. t. o. r. i. u. z. i. n. l. n. e. c. e. p. p. l. o. C. d. e. p. r. o. b. a. g. s. t. a. n. t. e. s. t. a. t. u. t. o. v. e. l. c. o. n. s. u. e. t. u. d. i. n. e. q. c. r. e. d. a. t. u. r. s. c. h. e. d. u. l. e. p. a. n. a. r. e. f. a. c. i. a. t. f. i. d. e. m. e. t. i. a. m. e. x. t. r. a. c. i. v. i. t. a. t. e. m.
- b A. L. E. X. C. Obligationem. Et adde q. Bal. in l. i. s. d. e. h. i. s. q. s. u. n. t. s. u. i. v. e. l. a. l. i. e. i. u. r. d. i. c. i. t. q. u. a. n. d. o. n. o. t. a. r. i. u. s. s. t. i. p. u. l. a. t. u. r. m. i. b. i. n. o. n. q. r. i. t. m. i. b. i. p. i. p. s. u. m. s. e. d. p. e. r. l. e. g. e. m. E. t. a. d. d. e. e. t. i. a. m. B. a. r. i. n. l. i. j. s. j. d. e. i. u. r. i. s. z. i. u. r. e. A. d. d. e. B. a. l. c. o. n. f. i. t. q. i. a. i. i. l. l. i. b.
- c A. L. E. X. C. Adde hic q. notat Bar. in c. o. n. f. o. n. i. b. u. s. i. a. d. m. u. n. i.
- d A. L. E. X. C. S. i. n. t. i. p. u. l. a. t. u. r. A. d. d. e. B. a. r. i. n. l. p. o. s. s. e. f. o. r. e. a. l. i. a. s. p. o. s. s. i. d. e. r. i. s. j. d. e. a. c. q. u. i. t. p. o. s. s. i. t. i. n. t. e. r. m. i. n. i. s. B. a. l. i. n. l. c. e. r. t. i. c. o. d. i. c. i. o. s. s. i. n. u. m. m. o. s. j. i. c. e. r. p. e. t. a.
- e P. O. M. A. C. Quero. A. d. d. e. A. l. e. x. c. o. n. f. i. t. l. e. g. v.
- f A. L. E. X. C. Tabelliones creare. Quis possit creare tabellio, nes, per Im. in c. i. j. d. e. t. a. b. e. l. l. i. o. d. e. f. i. d. e. i. n. s. t. r. u. m. e. n. t. o. s. p. e. i. n. t. i. d. e. n. s. t. r. u. e. d. i. s. r. e. s. t. a. t. v. e. r. s. e. d. q. u. i. s. p. o. s. s. i. t. z. i. b. i. B. o. a. n. z. q. d. n. o. B. a. l. i. n. r. u. d. e. f. i. d. e. i. n. s. t. r. u. m. e. n. t. o. A. d. d. e. O. l. d. c. o. n. f. i. t. l. e. g. v. p. r. o. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. i. a. c. t. u. a. r. i. o. s. C. d. e. n. u. m. z. a. c. t. u. l. i. b. r. i. i.
- g A. L. E. X. L. O. S. C. Ad potest. Et erunt codices habet, z. c. i. v. i. t. a. s. h. o. c. p. o. t. e. s. t. c. a. s. s. i. m. a. g. i. s. t. r. a. t. u. s. p. o. t. e. s. t. r. e. m. o. u. e. r. e. p. p. e. o. r. i. d. e. l. l. e. r. i. u. m. q. u. e. h. i. c. a. p. p. o. s. i. t. t. e. x. q. u. o. d. i. n. l. i. b. e. m. u. s. c. o. r. r. u. p. t. e. a. l. l. e. g. a. t. u. r. : c. r. e. d. o. B. a. r. v. o. l. u. n. t. e. a. d. d. u. c. e. r. e. l. i. b. e. m. u. s. C. d. e. d. e. f. e. n. c. i. u. i. j. q. c. l. a. r. e. i. n. p. r. o. p. o. s. i. t. o. l. o. q. u. i. t. u. r.
- h A. L. E. X. C. Unctos populos. Et est t. e. x. f. m. B. a. r. i. b. i. j. d. e. o. f. f. i. p. r. o. c. o. n. f. i. l. i. i. n. f. i.
- i P. r. o. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. l. q. u. i. e. x. l. i. b. e. r. i. s. s. t. e. s. t. a. m. e. o. j. d. e. s. e. c. u. n. d. i. s. t. a. b. u. l.
- k P. r. o. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. s. c. u. m. a. u. t. e. m. i. n. f. i. n. i. t. d. e. a. d. o. p. t. i. o.
- * C. L. A. V. D. C. S. u. m. A. r. m. i. A. d. d. e. q. u. o. d. d. i. c. i. t. B. a. r. t. o. i. n. l. i. j. d. e. o. f. f. i. c. i. p. r. o. c. o. n. f. i. l. z. l. e. g.

LEX XXII.

Sarrogator. Nec est lex bona, et diffi. cillima et subtilis, z. ad cui. d. e. c. i. a. s. f. i. a. s. z. t. e. n. e. a. s. q. u. a. b. u. n. t. i. s. i. n. l. n. e. c. e. l. z. l. s. e. q. s. e. I. t. e. m. s. c. i. a. s. q. s. i. p. u. p. i. l. l. u. s. c. u. i. e. s. t. f. a. c. t. a. s. u. b. s. t. i. t. u. t. i. o. p. u. p. i. l. l. a. r. i. s. d. e. r. s. e. i. n. a. r. r. o. g. a. t. i. o. n. e. m. s. u. b. s. t. i. t. u. t. i. o. e. u. a. n. e. s. c. i. t. v. t. i. n. f. i. n. i. t. q. u. i. b. m. o. d. t. e. s. t. i. n. f. i. r. s. i. n. o. t. a. m. e. n. I. t. e. m. s. c. i. a. s. q. u. o. d. s. a. t. i. s. f. i. d. a. t. i. o. d. e. q. u. a. s. i. t. m. e. n. t. i. o. i. n. l. n. o. n. a. l. i. t. e. r. s. e. o. f. u. i. t. i. n. v. e. n. t. a. q. z. p. e. r. a. r. r. o. g. a. t. i. o. n. e. m. p. u. p. i. l. l. a. r. i. s. s. u. b. s. t. i. t. u. t. i. o. e. u. a. n. e. s. c. i. t. v. t. s. d. i. g. i. t. z. h. a. b. e. t. i. n. l. n. e. c. e. l. s. e. o. z. a. r. r. o. g. a. t. u. s. i. n. c. i. d. e. n. s. i. n. p. o. t. e. s. t. a. t. e. m. a. d. o. p. t. i. u. i. n. o. n. h. a. b. e. t. h. e. r. e. d. e. a. b. i. n. t. e. s. t. a. t. o. l. i. c. e. t. h. o. d. i. e. s. i. c. i. n. a. u. t. d. e. h. e. r. e. d. a. b. i. n. t. e. s. t. a. t. o. s. j. i. z. i. d. e. o. f. u. i. t. e. i. s. c. o. n. s. u. l. t. u. r. p. e. r. d. i. c. t. a. m. s. a. t. i. s. f. i. d. a. t. i. o. n. e. z. n. o. n. e. x. t. e. n. d. i. t. a. d. q. u. a. r. t. a. d. e. b. i. t. a. e. x. c. o. n. s. t. i. t. u. t. i. o. n. e. d. i. u. i. p. u. i. v. t. i. n. f. i. n. i. t. e. o. s. c. u. m. a. u. t. e. m. z. s. j. i. t. e. m. d. i. c. a. s. q. d. p. r. e. d. i. c. t. a. s. a. t. i. s. f. i. d. a. t. i. o. h. a. b. e. t. l. o. c. u. m. c. u. m. i. m. p. u. b. e. s. d. e. c. e. d. i. t. i. n. p. u. p. i. l. l. a. r. i. e. r. a. t. e. v. t. l. h. e. c. a. u. t. e. m. s. e. o. d. e. m. E. t. p. r. o. e. u. i. d. e. n. t. i. a. l. e. g. i. s. v. i. d. e. l. q. u. i. e. x. l. i. b. e. r. i. s. s. t. e. s. t. a. m. e. n. t. o. d. e. b. o. n. o. r. u. m. p. o. s. s. e. s. s. i. o. n. e. s. c. i. m. t. a. b. u. l. I. t. e. m. l. e. g. n. o. s. t. r. a. d. i. v. i. d. i. t. u. r. i. n. q. u. a. t. u. o. r. p. a. r. t. e. s. I. n. p. r. i. m. a. p. o. n. i. t. v. n. a. q. u. e. s. t. i. o. n. e. m. z. e. a. m. d. e. t. e. r. m. i. n. a. t. I. n. s. e. c. u. n. d. a. p. o. n. i. t. a. l. i. a. m. q. u. e. s. t. i. o. n. e. z. e. i. u. s. r. e. s. p. o. n. s. i. o. n. e. m. I. n. t. e. r. t. i. a. p. o. n. i. t. q. u. a. n. d. a. m. l. i. m. i. t. a. t. i. o. n. e. m. z. a. n. n. e. c. i. t. u. r. r. a. t. i. o. I. n. q. u. a. r. t. a. z. v. l. t. i. m. a. e. x. t. e. n. d. i. t. d. i. c. t. a. i. n. f. i. l. i. o. a. d. n. e. p. o. t. e. m. S. e. c. u. n. d. a. i. b. i. s. e. d. a. n. i. m. p. u. b. e. r. i. T. e. r. t. i. a. i. b. i. c. e. t. e. r. a. Q. u. a. r. t. a. i. b. i. d. e. c. a. u. t. o. m. n. i. a. v. s. q. z. a. d. f. i. E. t. i. n. s. u. m. m. a. h. o. c. i. n. t. e. n. d. i. t. P. o. r. t. u. o. a. r. r. o. g. a. t. o. r. z. d. e. i. n. d. e. i. m. p. u. b. e. r. e. a. r. r. o. g. a. t. o. z. b. o. n. a. q. u. e. n. u. e. n. i. t. a. d. a. r. r. o. g. a. t. o. r. e. a. b. a. r. r. o. g. a. t. o. s. u. n. t. r. e. s. t. i. t. u. t. e. d. a. z. i. n. f. i. n. i. t. p. e. r. q. u. a. r. t. a. p. a. r. s. e. s. t. r. e. l. i. n. q. u. e. d. a. i. n. q. u. a. p. a. r. z. a. r. r. o. g. a. t. o. r. p. e. r. f. a. c. i. t.

rito tacita vel expresse cuius contrarium gloss. dicit. Nam illa le
 galis obligatio, quæ arrogator: tenet ad restituendam bona fuit
 quæ sita pupillo, & p consequens heredibus pupilli, & sic gl. ma
 le loquitur, maxime cum ad istam vilem actionem, quæ datur i
 subsidium, non debeat pueniri. Non aliter. s. eo. cū heredes pu
 pilli habeant actionem s. arrogatozem, & legis dispositione,
 vt d. s. cum autem. Quid dicemus? Tunc ergo gl. fin. Facio, but. Et
 ad contrarium respondeo, nam et stipulatione facta vel expresse
 agunt. Nec obstat quod de obligatione legali dicit s. cum
 autem, qd illud obstat, quando arrogator: decedit viuo pupillo,
 qd tamen non est in nostra questio, imo contra. Et potest
 dici, quod si substitutus datus a patre naturali, vel veniens ab ar
 restato, possit alio modo quam per istam stipulationem fac
 curri, nam substitutus vigore substitutionis, non potest agere
 quia fuit extrinsecus. d. s. non tamen. l. nec ei. s. i. s. eo. Item nec ad
 testatōe venientes possent agere, quia cum decederet pupillu
 viuo arrogatore, non haberet fin. hęc iura heredes, hodie se
 cundum iura noua sic, vt in aut. de hered. ab intesta. s. i. Unde
 cum substitutus, vel ab intestato veniens sit omni iure exclusi
 nostra, qd, merito fuit per satisfactionē subueniens, vt l. non aliter
 s. eo. & possunt agere et stipulationē tacita vel expresse. Et hec
 verba refert gl. In fine. s. cum autem. Unde concludimus qd
 substitutus agere et stipulatione tacita vel expresse, vigore sub
 stitutionis, et si non essent substituti venientes ab intestato. Que
 rit glo. magna ibi, sed pone zc. Pater arrogator: decedit, & fi
 lio arrogator quartu relinquit, & ei dāt substitutū in ea, pater
 naturalis primo decederat, & dederat filio substitutū in omnibus
 bonis, decedit postea pupillus arrogator, bona quæ ad arro
 gatorē deuenerunt, sine dubio debet restitui. Sed queritur
 cuius an substituto dato a patre naturali, an substituto dato ab
 arrogatore, vel si non sunt substituti, restituantur venientibus ab
 intestato. Dubiū huius quoniam est qd decedat p. patre testa
 tus, & p. patre intestatus, & si us in f. de reg. iur. Et ad hac qd
 si dicitur, qd non audeat respondere hic, finaliter gl. refert i hoc,
 qd substitutus in quarta a patre arrogatore, capiet ola bona,
 & restituet substituto dato a patre naturali, bona qd fuerūt ar
 rogator: Et hoc hac gl. & eius ratio est, qd qñ quis primo fecit
 vnum testamentum, & postea fecit fm. & vult qd primum valeat, li
 cer per fm ipso iure collatur primum, tñ in effectu remanet res
 testamentum primum, qd institutus in secundo, restituit bona isti
 tuto in primo, arg. aum. l. si quis priore. j. ad Z reb. & In fine. quib.
 mod. testa. infr. s. sed & si quis priore. & l. posthum. p. teret.
 s. si. de iust. testa. vbi casus. Sed ista responsio glof. impugna
 tur p. doc. Nam aut dicit qd substitutus a patre naturali, ager
 et testamentum patris naturalis, vt sibi substituat bona iure
 fideicommissi, & hoc est falsum, qd naturalis nullā facit fideicom
 missariā: Aut dicit, qd ager et testamentum arrogatoris, & hoc
 est falsum, qd arrogator: substituendo in quartam, non rogatur
 aliquem de bonis re linquendis: Aut dicit, qd substitutus a pa
 tre natural. ager cōtra substitutū ab arrogatore, et stipulatio
 ne expresse vel tacita, & hoc est falsum, qd non pōt agi contra sub
 stitutum ab arrogatore, sed cōtra ipsius arrogatoris hēdes,
 qd ista obligatio, quia tenebat arrogator, hēdes tenent p. po
 hereditatis portionibus, vt l. si. C. de here. acti. & l. si C. si cert.
 peta. Et huius rationem, in vltima opinio dicit. Et licet qd he
 redes arrogatoris tenentur, tamen ista responsio laborat eodē
 morbo, quod prima, qd nullus fuit de restituendo rogatus, & sic
 non hō locum ista restitutio, vel eius fideicommissi. Unde Jac. &
 are. dicit qd substituti dari a patre naturali, capiant omnia bon
 a, & restituant qd a substituto ab arrogatore, iure fideicommissi
 s. si pupillus arrogator non dicit decessisse duobus conditi
 s. f. Et hoc gl. Et hoc facit qd substituti a patre naturali, vidē
 tur heredes in vniuerso, sed substituti ab arrogatore in qua
 ta, & sic in re certa, non in loco legatarij, vbi fideicommissarij dñt
 haberi, vt C. de here. insti. l. quoties & l. si. s. et fundo. l. si here.
 insti. Et ideo quia substitutus facta ab isto arrogatore, si valuerit
 directo, nec qd decedat duobus conditis testamentis non est
 mirū si trahat ad fideicommissariam, arg. l. ex facio. j. ad Z reb.
 & l. cum quis decedens. s. Si eam. l. si elegit. ibi. hoc fuit opinio Jac
 ob. de are. alias de Rat. cuius opinio tenet hic Jaco. burr.
 Pet. aliter d. cit. scilicet quod substitutus ab arrogatore ad
 mittat qd quartam, sed & substitutus a patre naturali, admittet
 ad omnia bona. Et istam opinionem ponit gl. hē in fi. Ad con
 trarium respōdet. Non ob. quod non potest decedere duobus
 conditis testamentis, nam eo ipso quod ponitur vnum in cōue
 niens, statim infirmatur, vt ratas. C. de reu. ven. Sed sic
 veniens est, quod quis habeat duas partes vti vni. glo. supra
 ista homi: & tamen bic est i. a. & sic sequitur aliud inco veniens,
 quod possit decedere duobus conditis testamentis. Et eodē mo
 do responderet ad aliud, qd veniens ab intestato accipiant.

- 5 Substitutio pupillaris facta ab arrogatore arrogato, non
bitur ad omnia bona pupilli.
- 6 Pupillaris facta ab arrogatore in quartam, trahitur ad oia
bona arrogatoris.
- 8 Quarta, de qua hic, non est totius hereditatis, sed eius, quae
esset habiturus ab intestato.
- 9 Filius non potest defraudari quarta, per alienationem.
- 9 Maritus, qui est forma statuti lucratur partem dotis, an illi
transmittat sine agnitione.
- 10 Arrogatus ager ad quartam, etiam contra filios legitimus
naturales arrogatoris.
- 11 Quilibet substitutio directa potest fieri in legitima.
Aulgaris tacita non impedit existentiam sui heredis.
- 12 Impuberi arrogato quo iure bona restantur mortuo arro-
gatore? heredi impuberis arrogati quo iure succurratur.
- 13 Impubes arrogatus decedens an possit, habere heredem ab
intestato. 2 nu. 17.
- 14 Impubes arrogatus quo iure petat quartam, de qua hic.
- 15 Heres impuberis arrogati, quo iure petat quartam, de qua hic.
- 16 Arrogatus decedens in pupillari etate, potest habere here-
dem ex testamento patris naturalis, non arrogatoris.
- 17 Filius arrogatus, an transmittat ius stipulationis.
- 17 Filius decedens ante patrem, non transmittit legitimam.
- 20 Impubes arrogatus decedens, an possit habere heredes ex
testamento vel ab intestato simul.
- 21 Impubes arrogatus an possit decedere cum duabus tabulis
pupillaribus, patris naturalis, et arrogatoris.
- 22 Si statuto perusuino cauetur, quod testamentum fiat coram se-
ptem testibus, et florentino quod coram decem, si heres ex te-
stamento facto perusuus petat perusuus et florentie, an habeat
bona ex istentia in utroque loco.
- 23 Rursus dilatio sibi data ad probandum, non potest renun-
tari quin actor non possit probare.
- 24 Iudex si assignat condemnato tempus quadrimestre ad sol-
vendum, an talis dilatio dicetur legalis? quid in dilatio ad sol-
gnata ab arbitro.
- 25 Impubes factus monachus, et decedens in pupillari etate sub
stitutus admittitur, impuberi possunt fieri codicilli.
- 25 Impubes arrogatus, si solus instituitur, et grauetur de resi-
tuendo, non detrahit duas quartas.
- 26 Heredi impuberis arrogati si relinquatur, de quo herede in-
relligatur.
- 27 Testator duobus filiis impuberibus instituit, dicat quod si viver
que decesserit sine liberis, substituo pauperes et huius, quod sub-
stitutio dicatur, an compendiosa, an vero directa?

Sarrogatoz. ^aWecesse bonales diffi-
lis, z subdilis. Et ad eu-
dentiā istius scias z teneas, q̄ habuisti in l. nec ei. et
l. seq. s. eo. Itē scias, q̄ si pupillus, ei esset facta sub-
stitutio pupillaris, det sei arrogatoz, pupillaris substitutio-
rio. euanesceit vt isti, qui mort. test. in fi. s. nō tr. Itē scias, quod
satisfactio, de qua fit mētio in l. nō aliter, s. eo. fuit inuenta, qz
per arrogatozē pupillaris, subfistit euanesceit, vt s. dixi z babe-
tur in l. nec ei. s. eo. z arrogatoz cedentes in prāte ad optan-
tis, nō habet herede ab intestato, licet hodie sic, vt in aut. de he-
re. ab intest. f. i. z ideo fuit eis cōsultū per dictā satisfaciōē,
z dicta satisfactio habet locū, cū impubes decedit i pupillari
etate. l. hec autē. s. eo. Itē prouidentia huius legis, vide l. qui
ex liberis. z testamēto. f. de bo. pos. fm. tab. Et lex ista dimittit
in quatuor partes. In p̄ia parte ponitur vna qz, z eius dicit
minario. In secūda ponit alia q̄stio, z eius rīstio. In tertia po-
nit quanda limitatiōē, z annexit rōl. In quarta z vltima
ostendit dicta in filio, trahi ad nepotē. S. cōca ibi, sed an in pupi-
bere. Tertia ibi, ceterz. Quarta ibi, hec autē oia vsqz ad fi. T. Er-
tiag. l. f. p. c. q̄ est super verbo restituere sentit qd per tabellio-
nem acquirit directā, q̄ est cōtra l. p̄mā. s. etigere. ver. s. i. de
mag. cōf. et. No. r. ex. qd nō pōt vltiū tēpus pupillaris an-
tis substituere, qz hoc habet ex legis prouidentia, z q̄ verbū
restituere, trahit ad directam, z ista pōt dici quarta legitimā
z ideo fideicommissaria substitutiōē nō facit. Leg ista b. reūter
intēdit. Et arrogato impubere, si p̄mo decedat arrogatoz, opten-
de de arrogatoz impubes, fides arrogatoz tenent restituere
bona q̄ ab arrogato in arrogatoz p̄uenierit, z postea quartā
tam partē. S. cōca ibi. q̄ in hac quarta nō substituit arrogatoz
impuberi directo, nisi vsqz ad pubertatē, z non postea. h. d. fm.
Jac. bar. Mo. q̄ p̄mo iurō arrogatoz, bona per arrogatoz q̄
fita debet restituī. l. Mo. q̄ debetur etiā quarta ex cōstitutio-
ne diu. l. s. i. qd ista quarta etiam nō acquisita, transmittitur
ad heredes arrogati. Mo. quod impubes transmittit legiti-
mam. l. Not. q̄ in ista quarta nō potest arrogatoz substituere
impubere

AL EX. Et valet ad qđ. Vide Bal. hic in secunda qđone cus
seq. et contra hanc determinationem facit qđno. Bart. s. eo. l.
non aliter. lecta cum s. nec enim. et in l. ij. de offi. procon. xbi in
strumentum factum in territorio vnius castri secundum for-
mam statuti illius loci valet in alio territorio. Et ita quotidie
feruari videmus. et hoc idem Bart. videtur velle. in l. qui a la-
tronibus. i. de testam.

b ALEX. ¶ Petatur ista quarta. Pro hoc facit, q̄ sicut sup̄
 plementum legitime, petitur condicione et, l. omnimodo. C. d̄
 inof. testa. 2. est ibi gl. parua. no. ita in casu nostro, quod no.
 c ALEX. ¶ s. si. Illud quod datur a iure, puta terminus iudi-
 cialis licet etiam a iudice detur, tamen legalis: nō iudicialis di-
 citur: Et vide effectum 2. adde Bal. in l. eos. §. apostolos. de
 app. 2. per Bal. hic. in vlti. oppo.

1 **A**ctio directa non acquiritur per tabellionem.
2 Quarta, de qua hic, etiam nō acquiritur, rānimitur ad hēre
3 Arrogator non substituit in ista quarta impuberi per fidei-
4 commissum quia illam nō habet ēg pōuissio testatoris, & nu-
7 an ad suum incommodat.
5 Arrogatus impubes instituitur ab arrogatore in legitimas,
6 illam non capit beneficio testatoris, sed legis.
7 Expressio eius, quod tacite inest per legem, facta a priuato nō
8 biloperatur.

i impuberi
 i iusta qua
 qo in hac e
 rare, no pi
 ei quilibet
 u aro loqu
 garo inf
 neficio re
 te uelit, i
 tur, a ce
 dit, Si
 ga. q. l. v
 erra de
 barrat a
 5 ad fufifi
 folá qua
 porrigi
 b debet a
 ra tene
 re, velle
 f. in ari
 dilegi
 ra, vnd
 7 7 q. c. n
 toz in
 vt in
 rum a
 capu a
 tus ac
 fit gr
 te in u
 libris
 8 onere, i
 ems pi
 offic. te
 hic i qu
 tis, qu
 quod i
 de fac
 vera, i
 l. con
 nam
 filius i
 ri hac
 c trou
 rium
 natio
 frame
 bile pl
 gatium
 regula
 dicat fi
 bertat
 eta f. i
 nomi
 deico
 nio pi
 ceru
 bas
 d poff
 fitut
 e huius
 guar
 in non
 de fatis
 9 folue
 lacratu
 ea veru
 quiritu
 do quel
 feptem
 cades
 451 fa
 porri
 10 tuenti
 fic licit
 naruq
 cundum

- 3 impuberi p fideicommissus. Nota quod ideo non potest granare cum in ista quarta, quia non habet ex provisione arrogatoris. Nota quod in hac quarta, potest fieri directa substitutio usque ad pubertatem, non postea. Nota quod si arrogator relinquat ultra quartam, potest ei quilibet substituere in isto, quod ultra relinquat. Nota. quod si loquatur in filiis, potest rigant ad nepotes. Nota quod si per arrogator instituat impuberem in legitima, non dicitur, ea capere de beneficio testatoris, sed legis, et sic non quod expressio eius quod tacite inest, per legem facta a primario nihil operatur. Et ex hoc colligitur, et colligere licet, quod non prestat beneficium, qui debetur ipse dicitur. Sic, de ritu nuptiarum, proxi. de here. insti. l. si seruo. de leg. ga. l. vni. ex familia. Contra non debet granare, qui exequitur, ut extra de app. c. novit. Contra primo ad hanc legem dicitur hic, quod arrogator potest in sola quarta substituere, imo videtur quod tra hatur ad bona pupilli ut de vulga. et pupil. l. sed si plures. §. ad substitutos. Sol. et Substitutio arrogatoris non trahit nisi ad solam quartam, ut hic, facta vero filio naturali et legitimo, ad eas potest rigi ut in contrario. Contra colligitur l. nec ei. §. si. eo. ad non debet alio nocere. Contra. scdo, dicitur hic, quod ad solam quartam tenet substitutio. Contra non in omnibus bonis quod ab arrogatore, re vel eius principalis contemplatione deuenit ut l. sed si plures §. in arrogato. §. de vulg. et pupil. Sol. quod ista supplet illam, vel dicitur ista dicitur idem, si certo modo pueraret et suppleret litteram, unde non obstat prima sententia. Contra. tertio dicitur hic, quod non capiat hanc quartam institutio testatoris. Contra non si testator instituit in quartam, istam etiam capit iudicio testatoris, ut in aut. ut cum de app. cog. §. aliud quocumque capituli. Dicitur. n. capere iudicio testatoris, quia titulo institutionis. Sol. Quantum ad sui commodum, ut capere iudicio testatoris ut habetur ius accedendi, sed non quantum ad sui incommodum et onus ut potest si granari, ut hic, quod debitor non debet imponere onus rei debite nullo creditore, vel quasi creditore, ut ibi acti. emp. l. si tibi librum. Contra. quarto, hic dicitur quod ista quarta debet sine onere. Contra, quia quarta non debetur totius hereditatis, sed eius partis, quia quia esset habiturus ab intestato ut C. de in offi. testa. l. qui querit. Sol. ibi quarta debetur iure nature, hic quarta debetur iure arrogationis. Et est ratio diversitas, quia hec quarta debet in quadam recompensatione commodi, quod interum arrogator precepit ex bonis arrogati. Simile C. de sacrosanct. eccle. aut. h. si qua mulier. Ista sol non videtur vera, quia scdm hoc esset melior conditio adoptivi, quam veri filii, contra in offi. testa. l. nec ei. §. si perire. supra eodem. Sol. Concedo, nam in alio videtur, quod effractione est ista quarta illa quod debetur filiis veris, nam per alienationem, arrogatus non debet defraudari hac quarta, sed verus filius quis ut l. si quid in fraudem patris. et l. non vlt. adeo. §. si quis a pa fuerit ma. et l. hereditarium. de bo. aucto. in di. possidet. l. in l. i. C. de in offi. do. natio. non concedit quod filius possit defraudari, ut extra de test. ffamen. cap. Ray. iudicium. Nam si naturale, debet esse irrevocabile plus quam ius accidentale. Facit quod non, de fal. l. si quis legatum in §. si veris debetur iure nature, et ideo ad instar alteri regulatur, sed in §. de be. e. Quinque oppo. quod hec iura contra dicitur submissis. Primo dicitur, quod valet substitutio usque ad pubertatem. Scdo dicitur fideicommissum non valere. Sol. directa substitutio valet, usque ad pubertatem, fideicommissum vero non, et est ratio differentie, quia substitutio directa non est onus, sed de commissum a fideicommissario, quia substitutio directa cohercet pupillum, anquam causam efficit, sed fideicommissum committitur ei, anquam gravamen, ut parientem. Dicitur hoc l. ex tribus. C. de in offi. testa. l. unde quod substituitur substitutioni pupillari, possumus eff. ceteri al. enari. Secus in reb. substituentibus substitutioni fideicommissarie, et substitutio pupillaris non afficit pupillum, nec obligat, et fideicommissum a fideicommissario, §. oppo. dicitur hic, quod quarta non agitur a transmittitur. Contra C. de cadu. tol. l. unica §. in non summo. Sol. hic cum sol. ibi extraneo, ut l. apud hostes. C. de suis et legiti. et l. de mili. testa. Leg. militari. §. si quis l. seq. et l. solue melius, h. non est successio. Et est argu. §. quod marit. qui lucratur certam partem dotis, ea transmittit sine agnitione. Quid est verum, per acquisitionem iure facta, quia titulo singulari acquiritur, vel ut fuit questum incommuni ab inter: sed neutro modo questum non recipit transmissionem: sicut alibi patet. Oppo. primo extra gloss. substitutio pupillaris et quod debet directa facta in re certa, trahitur ad universum, ut l. coheredi. §. si filius, et l. de vulga. et pupil. ergo non limitatur ad solam quartam, ut hic. Et si facit oppositum. Sed ut dicitur hoc est speciale, ut non porrigatur ad bona arrogati, quia est limitata a potestas substituentis a iure, ut l. declarabo. Contra. Oppo. oc. ano. et videtur quod si licitum arrogator et eius heredes, agere etiam contra filios naturales et legitimos arrogatoris ad quartam. Sed contra, secundum Pet. quia due rationes vincunt, una, ergo cum civilis

et naturalis consistant, naturalis debet precedere, et excludere arrogatum, ut in aut. de consan. et re. fra. §. i. Sol. dicitur Jac. de are. quod due rationes vincunt, una, quia utraque operatur ad id, de quo queritur. Sed in successione, non consideratur nisi civilis ratio et legitima, scdm eum, que pariter adest naturali et arrogato. Pet. reprehendit Jac. de are. dicens, quod in debito iure nature videtur ponderanda naturalitas. l. cum ratio. §. de bon. damnato. Sed reprehendit hoc, quod filio naturali tantum, qui non est legitimus, non debet aliqua portio iure nature, ergo non consideratur aliqua naturalitas, ab tracta a civilitate. Facit quod non, l. i. §. de contra ab. Sed adhuc oppo. de filio emancipato, qui succedit sola naturali ea inspecta. Sed sustinendo dicitur, quod ibi concurrunt civilis ratio et legitimitas, h. paria pars sit sublata, vel qui in eodem subiecto substituitur, inspicitur sola civilitas, sed qui non est certus, naturalitas inspicitur, et sic non obstat Jac. de are. §. 3. Pet. soluit contrarium aliter, quod dicitur, quod in filio arrogato concurrunt civilis ratio et naturalis fidei, quod fidei idem quod veritas operatur, et fidei in filio arrogato, quia in ceteris concurrunt due rationes pares, scdm Pet. Sed ite presupponit falsum, quod nulla leg. fingit arrogatum esse naturalem, ut §. de condi. et demon. l. si de commissum, et de l. b. et post. h. l. filio quem pater. Et ideo Jacobus dicit melius, sed contra eum facit l. hac parte. §. unde cog. Sed contrarium procedit in successione materna. Et dicitur quod ad hoc una ratio cum operatur, quantum due. vii. pretendens civilis obligacionem ex sententia, non est deterioris conditionis, quam pretendens naturalem et civile ex mutuo, ut §. de re iud. c. l. inter eos. Sed contra eum est ratio, in aut. de consan. et re. fra. §. i. nam ex duabus rationibus auget effectus: de duo vultula fortiora sunt quam vnum. Sed respondetur quod ibi loquitur in illis, quibus non debetur hereditas, sed hic loquimur illis, quibus debetur legitima, ut in aut. de hered. et falc. §. i. et non per l. y. fam. et c. filium. Sed oppo. et videtur, quod alia substitutio fieri possit in quarta quam pupillaris, scilicet vulgaris tacita, quod continetur in pupillari expressa, ut l. am hoc iure, §. de vul. et pupil. Sed ista pupillaris substitutio, continet onus et gravamen, nam si non haberet vulgaris substitutionem, transmittitur hereditas etiam non agnita, sed nunc cum haberet, non transmitteret, ut §. de l. b. et post. h. l. si filius heres. Sed ista opinio non placet, quia concludit, quod pater filio non possit substituere vulgariter in legitimam, imo potest, ut de l. si filius heres. sed forte non impedit transmissionem, nam istud esset gravamen, et ideo tollitur in quantum esset gravamen, l. quoniam in onibus. C. de in offi. testa. et facit §. ad. * Reb. l. quidam ita. * Ad l. si filius heres. dicitur, quod ibi filius non erat institutus pure, sed sub conditione potestatis, et ideo interrim non transmittitur. Simile §. de leg. §. l. si. Et adde quod non, C. de bon. que l. b. l. cum non solum in prim. Concludendo ostenditur contrarium, quod quod debet directa substitutio, potest fieri in legitima, quod non est gravamen. Pet. eterea esto, quod vulgaris expressa in edictis transmissio, secus est in vulgari tacita, quia non facit cessare existentiam sui heredis, §. de vulga. et pupil. l. si filius qui parit. Facit quod non, C. de iure delibe. l. quidam. Nota oppo. videtur quod fieri possit substitutio in legitima, ergo et in universo, quia habet ius accedendi legitima portio, ut non, per l. in l. i. in l. communium. C. de natura l. ber. Sol. gloss. concedit contrarium. Sed docto. dicunt, quod repugnantur duae se hereditates, et ideo non est locus iuri accedendi, ut §. de mili. testa. l. si certum. et quod non, C. de militari testamen. l. i. Petrus dicit quod ratio constituit in retribus non in patrimoniis, cum sit paganus. Decimo oppo. quia si non trahitur ad omnia ergo a parte testatoris, et pro parte intestatus, quod est impossibile, quia ius testatoris et intestatus est universale, et indivisibile, ut l. si ego, de instut. rup. testa. Sed ut dicitur, quod non vna, sed plures finguntur persone, et ideo ut vna persona decedat testatus, et alia intestatus, secundum Pet. Contra. Undecimo oppo. dicitur hic, quod potest substituere in quarta, et tamen in ea non dicitur honorarius a parte, sed a lege, et sic est contra. C. de fideicom. lab eo. Soluit. ibi granando, hic providendo. Oppo. contra in bonis aduentitiis non potest substituere arrogator, ergo nec hac quarta, que est proprium patrimonium impuberis. Respondeo, non est ita proprium, quia non est questum filio in vita arrogatoris, sed questum per mortem eius, ad instar legitime et ideo pater habet quoddam ius in iure legitime donec vivit, cum possit de eate fieri dammodo non aggravat arrogatum. Contra. Duodecimo oppo. ponitur dicitur hic, quid si pater provideat filio arrogato de eodem, quo provideat leg. ista provisio dicitur legalis, non paterna. Contra quia expressio eorum que tacite insunt, multum operatur. Contra. Unde da. o. quod tacite insunt, tamen debet aliquid operari, ut infra ad l. falc. l. tria nam tacite inest ex legali provisio, et providentia quod detrahatur falcidia, tamen si testator hoc expresse permittit, multum operatur, ut ibi patet. Pet.

ret, quod est verius, nam venit in transmissionem, et habetur per herede, quoad onera et emolumenta que universitate sequitur, facit quod non, de pecul. l. peculium in prin. C. ad l. Julian de vi. l. tutoris. De quarta questione dico, quod nunquam filius transmittit legitimam, si decedit prius quam pater, quod non debetur nisi mortuo patre. Facit C. de sacrosanctis eccles. aut. si qua mulier. et per D. l. si de lib. agno. l. i. §. si impuberi. de colla. bon. Ad em.

22 Transmissit obligatio, cuius conditio deficit, Jacobus. C. et aliter dictum est quod altero iure, leg. testamento vel ab intestato, potest impubes heredem habere. Sed an utroque iure simul? verbi gratia decedit impubes mortuo ar rogato, cui impuberi pater naturalis non dederat substitutum, sed ar rogator sic, dicit glo. quod iste in totum testatur decedit, quod substitutio trahitur ad universum, quod est notandum, quod substitutio directa facta in legitima, trahat ad omnia bona. Ita tenet hic gl. facit, quod ne decedat pro parte testatus causa est idemissibilis, et ista duo contraria in eodem subiecto, in eadem persona, non cadit, §. reg. iur. l. i. c. de se. ius nostrum, et arg. §. testam. l. si is q. C. et aliter facit pro gl. C. de se. ius nostrum, l. i. ad T. reb. l. cogi. §. si qui solidum. l. qui veniunt als ab intestato, nunc non veniunt ab intestato, tamen agerent substitutum, cum non sit heres promissionis nisi de iure legitime, quod non sequitur debita legitimam, vel l. §. quarta. de inoff. test. Et quod actio per legatum non legit fundat, l. i. §. si heres, §. ad T. reb. Si vero tu dicis, non conveniri substitutum, sed herede ar rogatoris, tunc si substitutus ibi cantando, quod habebit bona et restitueret heres vero nil deplorabit. Iste sunt tria, ideo dicitur in seq. q.

21 Quod nunquam iste impubes possit decedere cum duobus tabulis pupillaribus, l. primi testatoris, et secundi. Et videtur non potest quod decedere testamentis validibus iure directo, ut §. ad T. reb. l. si quis prior, et ideo substituitur ab ar rogato, tamen substitutus ultimo testamento, totum capit, sed restituit, ut §. proxi. questione, vel tenebitur heredes universales ar rogatoris. Hinc fit firmare, quod loquitur male in eo quod dicit substitutio nem patris naturalis cessare, etiam in eo quod dicit supra in causa testati. Et ideo dicit Jacobus de Are. alias d. §. a. quando concurrunt substituti, preferitur substitutus universali substituto in quarta, cum sufficiat substitutio in quarta obliqua, et trahi ad restitutionem. C. de hered. insti. l. quores. Sed illa loquitur quod in eadem voluntate est substitutus in re certa, et universali hoc iure §. Buliel. Sed opp. quod quando etiam in eodem testamento est substitutio in re certa, et universali, quilibet vult suo iure, ergo multo fortius in diversis testamentis. Nec debemus dicere obliquari, quod substitutio in re certa vel quacunque, in suis finibus nunquam est directa, §. sic pbo. Directa substitutio est quando substitutus non capit ab alio, sed ipse manu sua media capit, ergo substitutus in legitima, non est substitutus pupillariter sed quidem legatarius, ut nota §. de her. insti. l. his verbis. gl. nostra pervertit ordinem. Has facit successore in legitima universalem, et successore universalem directam obliquari, §. si esse §. veritate §. eundem Jac. de Rane. Sed ista opinio est contra, quoniam si questio dicit quod de re certa impuberi in legitima non potest per fidem commissa sum substitui. et. Sed si obliquare, esset fideicommissaria, ergo impossibile est obliquari. C. Tres substitutio est directa, et sic restitueret nemine rogant. Sed respondeo quod ex quo vigore substitutus pupillaris, non potest aliquid aliud consequi quam quatuor, oportet quod ipsam petat ab obligato: sed certe non tenet ab hoc heredes scilicet impuberis, sed patris. Et ideo dicit Petr. vtrā que substitutionem valere, iure directo, in eo in quo facta est, et eundem propter diversitatem patris posse habere plura testamenta. C. Item in eodem potest esse causa testati, et intestati siue per repudiationem quod credo verum. Non obstat quod potest decedere duobus testamentis factis. Nam respondeo, quod posito vno inconuenienti, sequitur aliud. C. de rescind. vend. l. ratas. Sed inconueniens est, quod si habeat duos patres, l. vulgo, supra de statu homi. et tamen hic secus, ergo sequitur aliud inconueniens, quod quis possit decedere cum duobus testamentis, et eodem modo potest testari.

22 Ius, et intestatus, et. Et hec valent ad questionem. In civitate Perusii est statutum, quod in testamento interueniant septem testes. In civitate Florentie statutum est quod interueniant decem. Modo testamentum est conditum Perusii, heres petit in civitate Perusii et in civitate Florentie, obicitur sibi quod testamentum non valet, quod non habet decem testes. Dico quod heres habebit illa bona que sunt Perusii, et venientes ab intestato que sunt Florentie. De hoc per l. ym melius, et latius in l. i. C. de sum. trini. et. et etiam per me in repetitione mea. d. l. i. quia ad vna pluralitatem sequitur aliquod propter quod in perplexis fallunt ille regule, ut infra de heredib. insti. l. si pater, et nota infra de verbo. obligat. l. ita stipulatus, et quia in diversis hereditatibus se paratis, non habet locum ius accrescendi, sed in coniunctis hereditatibus sic, ut dixi in l. fin. infra, de acquirenda hereditate.

impossibile est, quod vna hereditas accrescat alteri, l. si sub §. dicto ne, quibus modis usufructus amittit, quia testator in alius potest facere accrescere, vide l. i. in l. i. C. de adoptio. Ista lex in 23 ducitur in argumentum ad questionem: reo fuit data dilatio, vult actor probare, reus ad hoc ut actor non probet, renuntiavit dilationi sibi dare an possit? Et allegatur hec lex quod non, quia id bene fici quod conceditur aduersario, ut possit probare intra terminum datum, est ex providentia legis, et ideo non potest per partem renuntiari. Ad hoc allegatur l. si post mortem, §. fin. infra de bonorum possessione contra tabulas, et per Dynum ibi. Et.

24 Tra nota argumentum ad questionem de tempore et quadrimetris, ut intelligatur legale non iudiciale. Sed dices contra quia est dilatio iudicis. Sed dic quod est legale, ut de quarta ar rogatoris: et ideo ar rogator non est aliquis agens, sed merus executor. Sed certe iudex videtur legem exequuto, ut §. de re iud. l. iiii. §. si quis in fin. forte, secus in arbitrio, quod arbitrum non est minister legis, sed primarius, qui etiam habet liberum arbitrium, et non potest ab eius facto appellari. Et faciunt predicta ad questionem, de impubere filio monacho facto. Nam si decedat in pupillari etate venit substitutus pupillariter alias non, et nota impuberi posse fieri codicillis sicut testamentum, ut infra, de legatis l. i. l. i. §. i. §. finali. et ibi gloss. finali. per illum regem iuncta l. quod fideicommissum, eodem titulo. Unde post pupillares substitutionem possunt addi codicilli pupillares, hoc non habet alibi. Extra notat quod ista littera facit differentiam inter substitutionem directam et fideicommissariam, sed que dicatur fideicommissaria? Respondeo, quando testator fidei alterius interponit, sed quando non interponit inter se, et substitutionem aliquem, tunc est directa, ut not. C. de fideicommissis, l. eam quam, et ideo quando dubitatur, an voluerit fideicommissarium vel herede facere, in directam substitutionem interpretabitur, quia media manet inter substitutos directos, ut §. acqui. here. l. ex parte. Sed quo modo cognoscitur in hoc voluntas testatoris? Respondeo per formam verborum, et quandoque in verbo dispositivo, constitutus, quandoque in conditione, quod conditio quandoque importat directam substitutionem, quandoque obliquam. Materia est in l. precib. C. de impuberum et aliis substitutionibus. C. Quero extra glo.

25 Quid si impubes ar rogatus instituat solus, et de restitueo rogetur, an detrahatur duas quartas? Et videtur quod sic, quod ad duos iura preedit. In contrarium facit de inofficio testamento, l. i. §. a. p. i. §. si quis impuberi. Et hoc est verius, quod compensatio fit. C. unde vir et vxor, aut. preterea, et §. soli. marri. l. si cum doret, §. si pater. Sed l. alio legitimo, et naturali distinguatur, vtrū, sic rogatus pure, vel sub conditione: extra de testa. c. Raynuitus, et l. §. p. i. §. si quis impuberi, §. de inofficio testamen. et ibi dicaz.

26 Extra quero, ex quo ar rogatus potest decedere cum duobus testamentis, quid si reliquatur heredi eius, de quo herede istorum intelligitur? Respondeo, interdum fit mentio heredis, respectu suo ratione coniunctionis, ut §. ad T. rebellia. leg. facto, §. i. interdum respectu successionis, tunc intelligitur de herede universali, quia est iste heres proprie, l. quedam, §. i. infra, de edicto. C. In gloss. hec lex, et. Ista gloss. dividitur in tres partes. Prima loquitur quando ar rogator preobit. Secundo quando preobit ar rogatus. Tercio redit ad primum thema. Secunda ibi, sed quia, et tertia ibi, sed pene. Et tertia subdividitur in duas partes. Prima loquitur quando est questio inter venientes ab intestato, et substitutum. In prima questione gl. affirmat quod causa testati trahat ad se causam intestati. In secunda questione gl. ponit duas opiniones. Una est, quod substitutus ab ar rogato directam via, succedat in omnibus bonis, et teneat aliis substitutis ex stipulatione. Secunda, quod vterque succedat prout substitutus est, et quod possidet teneatur non possidenti, vtili petitorum hereditatis, que est in re actio, et sequitur possessor, et tunc sequitur quod quis cum dupli te famento decedat, quod alibi non reperitur in Bagano, secundum gl. In eadem gl. ibi, per bonorum possessoria, quod id quod est nullum, non reconualescit, nisi de iure pretorio, l. posthumus, §. de iusto rupto testamento. Sed hic fit deterior conditio primi substituti per ar rogationes, quare non potest succedere de iure civili. Et idem quod homo hoc casu dispensat, nisi possit succedere de egrate iuris civilis, est speciale, ut §. de vul. et pupil. l. causa co. gita. Pro hoc, quia legata, et libertates videntur posse peti per vtilem actionem, dicit l. his verbis, secundum doctores. Iste verus fici, sed an impuberi, inducitur in argumentum ad questionem talem, que fuit disputata hic. Et testator facit testamentum, et filios suos pupillos heredes instituit, et post mortem eorum, substituit pauperes, si vterque eorum morietur sine liberis et haec forma, et si ambo filii mei sine liberis decesserint, substituo pauperes et huius. Modo queritur nunquam ista substitutio sit directa copediosa intra tempora pubertatis, et postea sit fideicommissaria, et magis matre in medio existente? Et videtur quod dicta substitutio, sit in omni

Prima Bar. super ff. vere.

e

eris: Di
a q. tras
trasmit
q. etu
ar roga
uero in
in pu
Secu
miserit
umono
est ca
t, ut §. d
l. p. e. f.
lis: Et
interp
ona vtrū
non con
nit, et fa
si ad
l. d. non
plicit
q. et
ar roga
ut ista
or de
de co
liberta
nt iure
testam.
arg. a
hic spe
a. et pu
i, sed §.
im ex
eo cui
C. de
olim p
iure d
it mat.
C. de
die pu
l. hoc
der ex
it, sed
e age
habe
quod

tempore fideicommissaria. Primo quod eadem res non debet diuer-
sitate ceteri, ut l. qui, §. de usufructu. Secundo, quod una est
ratio, que importat unum intellectum testatoris, argumento l.
vnde, §. his ita, vers. hoc ita tam varie, C. de caducis tollen-
dis. Ergo repugnant sibi diuersi modi intelligendi. Tertio, quod
ibi una determinatio sequitur multa determinabilia, respectu p-
sonarum, pariter ergo et eodem modo, ea determinare debet. Item
hoc iure, §. de vulgari et pupillari, C. l. quamuis, si est ita cir-
ca personas, idem debet esse circa tempora: quia sic arguit homo
de personis, ad tempora, in ista materia, ut §. de vulgari et pupil-
lari, l. q. plures liberos, in principio, sed hoc verbis, substituitur,
habet se p. modum determinationis, ergo si est relatum diffinitive
ad multa tempora, determinat tempora eodem modo, sed eodem
modo non potest determinare, nisi in fideicommissum, ergo et. Et pro
hoc videtur non in nostra, quia si testator impuberi arrogato
substituit, quandoque decedat, dicit quod non potest admit-
ti nisi p. fideicommissum, ergo est fideicommissaria. Pro hoc videtur
alibi textus, C. de institutionibus et substitutionibus, l. generali-
ter, in principio, ubi dicit, si testator filium substituit sub duplici
condicione, dicendo, si decederit sine liberis, et vxorē non habue-
rit, talē substituo, utraq; conditio debet finem verba testamenti
intelligi. Ergo est fideicommissaria. Hoc tenet Azon in summa,
C. de impuberi et alijs substitutionibus. Hoc tenet Azon in legibus
preallegatis. Idem ibi tenebat L. ymus in lectura, antequam fa-
ceret additiones, Idem ymus in materia substitutionis, et Hu-
lielmus de Luno et predicta concluduntur, etiam si mater non
esset in medio, sed quod matre existente in medio, predicta proce-
dant sine dubio probatur, primo ratione fauoris, que matri ad-
hibetur, in successione filij homo presumitur successione matre exi-
stente in medio esse fideicommissaria. Unde in vulgari et expressa,
non continetur tacita pupillaris, quia mater est in medio, et ideo non
excludit matrem: quod non videtur ita excludere tacita substitutio
matris, sicut expressa, nota in l. precibus, C. de impuberi et alijs
substitutionibus, et in l. si, C. de institutionibus et substitutionibus, et in
l. in testamento, C. de militari testamento, et instituitur de pupillari
substitutione, §. qua ratione, in gl. Secundo probatur, quod si
hec substitutio traheretur ad pupillarem, esset per interpretationem
nem: quod verba, non sonant in pupillarem, cum non sint ita concepta
sicut concepti vera pupillaris, ut instituitur de pupillari substituti-
one, in principio. Sed ista interpretatio est odiosa, quod continet
odium irrationabile, cum excludat matrem sine suo facto, a suc-
cessionē filij, ergo ista interpretatio est restringenda, et non amplianda,
ne p. meatur pupillarem. Et ad hoc facit C. de impuberi et alijs
substitutionibus, l. humanitatis, ubi p. exemplum, non potest
mater excludi, p. diuina ratione, quod eam excludere, esset odio-
sum, licet contineret fauorem, et provisionem filij furiosi cui fecit tes-
tamentum. Preterea lex que dicit patrem filij pupilli, posse exclu-
dere matrem a successione filij d. §. sed nec impuberis, ex quadam
ratione, de rigore iuris valet: quod ad respectum est testamentum
tunc paternum, scilicet quo ad ordinationem, non tamen potest
negari quia de iure illa ratio subsistat, ut l. nam et si parentibus
de inofficioso testamento. Sicut enim filius non potest excludere
matrem, ita nec minister filij, in testando pro filio, cum fauore filij
hoc ministerium ei concesserit legem, quod ipse filio remota causa im-
pediente, scilicet etate, non liceret, non d. ergo de equitate licere
patri. Et hac ratione equitatis, et humanitatis fundatur, l. hu-
manitatis, preallegata, et ibi tangit per Jac. de Rau. Si igitur
materna exclusio p. de rigore, magis de bonis filij, ita quod
nunquam fuerit unum patris, dicta exclusio non d. trahi ad consequentiam
nec debet intelligi fieri in dubio, ut l. quoties idem sermo, §. de re
gulis iuris. In contrarium quod mater omnino excludatur, et p.
substitutione omnino iure directo succedat substituitur, probatur
legibus et rationibus. Et primo hoc tenet gl. Insuper, de pupil-
lari, §. qua ratione, in glo. magna in fine, ubi dicit, quod intra
tempora pubertatis est directa, postea trahitur ad fideicommissa-
riam, nec distinguitur, an sit mater in medio, vel in substitutione facta
a pagano, sed sentire videtur, quod illa distinctio habeat locum in
substitutione facta a matre, et ubi filius non succedat in pupillari
etate, sed post. Ratio differentie potest esse quod si miles substituitur
directo filio post pupillarem etatem, istud est introductum speciali-
ter §. in suis communem, in privilegium militis, et ideo non d. trahi ad
consequentiam, id est, ad exclusionem maternam, et p. hoc patet, quia
re sit secus in pupillari etate, quod intra id tempus, potest substitui-
tio valere de iure communi, unde mater excludit, ut l. precibus, C.
de impuberi et alijs sub. Ratio enim est, quod fortius est ius co-
mune, quod privilegium ad excludendum, ut l. etus militis, §. §. de mi-
litari testa, et hoc casu loquitur l. in testamento, C. de testa. milita.
Preterea in dubio non est credendum, patrem velle gravare fi-
lium, imo consilium capit pro filijs suis, et non d. eos, ut l. nihil, de bo-
nis que liberis, et l. scripro, §. unde liberi. Sed ita est, quod p.

pupillaris substitutio continet provisionem filij, fideicommissaria con-
tinet onus, ut l. hac l. si arrogator, vers. si an impuberi, et C.
de inofficioso testamento, l. ex tribus, et ergo in dubio, pater non
intelligitur substituire filio per fideicommissum, sed pupillariter,
Et hanc rationem videtur sequi textus extra de testamentis, cap. si
pater, vers. si cū in substitutionibus, lib. vi. Nec obstat quod ex
istis fauor: sequatur ordinem respectu matris, nam hoc est verum
se, quod pater voluerit, quod ex ordinata charitate, et affectu de ma-
gis tenetur ad filium, quem etiam diligit ultra seipsum, ut l. isti
quidem, §. q. metus causa. Unde si sequitur ex hoc odium, respectu
matris, non est curandus: quia venit per quandam consequentiam
Sicut dicimus in simili, quod exceptio dicitur fauorabilis, que pri-
cipaliter continet fauorem, licet per consequentiam contineat odium
ut patet in exceptione Elletiani, ut §. de condictione indebiti, l. q.
exceptionem, et §. ad Macedonianum, l. tamen, ita in proposito,
ista interpretatio d. dicit fauorabilis, considerato principali
respectu, et intentione testatoris, et non odiosa ratione conse-
quente sue, hoc est, gl. videtur dicere, que dicit quod in dubio directa
in dubio recipit interpretationem directam, ut notatur in l. verbis
civilibus, §. de vulgari et pupillari, §. non potest negari, quia ista
substitutio fit dubia, cum verba ipsa non expriment speciem sub-
stitutionis. Preterea, quando dubitatur super aliquo cui p. ere,
motum applicet, debet applicari dignior, sed substitutio pupil-
laris, est dignior fideicommissaria, ut l. quod p. manus, de iure co-
dillo, ergo substitutio dubia, applicatur antiquam media, ad
illud extrinsecus quod est dignum, id est, ad pupillarem substitutionem,
non ad fideicommissariam. Preterea dicta substitutio est com-
pediōse facta, id est, indebita quod ad casus, et tempora, quod substitui-
tione iura vocant copediosam, ut d. l. precibus, §. si vero substitui-
tio. Sed copediosa substitutio applicatur finem casus, et tempo-
ra, vel ad pupillarem, vel ad fideicommissariam, ut si moriatur pupil-
lus, ad pupillarem, si postea ad fideicommissariam ut d. §. si vero
substitutio, ergo liquet aperte, quod erit pupillaris. Preterea
terea due sunt species substitutionum, directa et fideicommissaria.
Ite due sunt species directe, scilicet vulgaris, et pupillaris ad
quas reducuntur copediosas, bene uoluntas, et exemplaris, ut no-
ta in l. §. de vul. et pupillari, substituitur, sed illa est copediosa, ergo ad
vulgarem pupillarem. Preterea substitutio debet variari
finem tempora, ut §. de legatis, secundo, l. et ita. Seio, §. v. §. v. §. v.
de hereditatibus instituitur, l. iij. qui fideicommissariam, et l. pater. Sene-
riam, §. conditionum verba, §. de conditionibus et demonstrationibus.
Ite verba, que dirigitur ad aliquem intelligunt
secundum conditionem eius, ut §. de iudiciis, l. sed et si suscepit,
§. si liberis, et §. de usu et habitatu, l. plenius, §. equitatem, et §. q. co-
cluditur, quod debet intelligi pupillaris, in pupillari etate, quod vi-
detur de hoc l. centurio, §. de vulgari et pupillari, et hac l. si arro-
gator, in versiculo sed an impuberi, primo responsio, ubi dicit, quod
que ad pupillarem etatem, valet iure directo, si pater substituit
arrogato, ergo idem in patre naturali, ut §. eod. l. in adoptioni-
bus, et ista patrem videntur in hoc tenere Canoniste in d. c. si
pater. Preterea questio magis est facti, quā iuris. Ius enim
potest permittere patri substitui pupillarem, et fideicommissariam
magis, si valet ipse per fideicommissum substituire, nihil re-
pugnat ne substitutio discernatur a substitutione que fit a patre,
sed ideo dicitur quod facti est questio: quod de intentione testatoris
dubitatur, qui non satis exprimit suam intentionem, sicut dicit
illa lex, §. de statu hominum, l. idem erit, vers. questio. In isto
igitur dubio, oportet venire ad interpretationem voluntatis, ex
verbis testamenti precedentibus, et sequentibus, ut l. si seruus plu-
rum, in fin. §. de legatis, primo, et de testamentis, l. heredes pa-
lam, §. sed et si notam, et de legatis, secundo, l. cum proponebat,
ibi coniectura potuit admitti, et C. Tres debet sic intelligi, ut
adhereat equitati, et naturali rationi, in quantum magis potest.
Ista est enim melius iuridica, cū ars sit boni, et equi, l. in prin-
cipio de iustitia et iure, l. his igitur p. remissis, si constat aliquo
iudicio, testatorē voluisse suam vxorē certa re fore contentā,
pro omni successione que competere diceret matrem excludi,
l. quoties, §. si duo, de hereditatibus instituentibus, et ibi notat p. me.
Dico, quod hoc est verum, quando constat quod voluit eam excludere
post mortem filij, illa verba inbeo eam esse contentam, in pro-
pria ipsorum verborum significatione, de equitate, non intelligen-
tur ea excludere post mortem filij, ut §. de legatis, tertio, l. Pan-
lo Callinacho, §. i. et de verborum obli. l. qui Rome, §. in. Item
diligenter est considerandum, si ista substitutio est determinata
ad certa bona paterna, quia etiam intelligitur fideicommissaria,
nec enim tunc fit larga interpretatio, ut l. cogi, §. et generaliter, et
ibi per D. ynum, §. ad Z. rebel, et intelligitur factum certis rebus
etiam si est factum in bonis mobilibus, Nam per appellatorem, stri-
cte intelligitur: quod si traheretur etiam ad bona maxime heredis ef-
set contra rationem, et magis esset contra rationem, trahere ipsam
ad pupillarem

ad pupillarem substitutionem quam ad bona propria filii, de quibus nihil testator dixerit, unde in tali vinculo censetur bona hereditaria, argumento. §. de pignoris. l. Pau. Quod autem appellatio mobilium, et immobilium non trahatur ad hereditatem, patet quod mobilia, et immobilia sunt corporalia, sed hereditas est quod incorporeale, sed corporale et incorporeale sunt species distincte: ergo vnum non inferitur ad alterum. Item talis significatio, non pertinet ad nomina debitorum, cum amplius sint quam mobilia, et immobilia, ut liquam Tuberonis. §. in peculio de peculio. l. 1. §. C. de quadrienn. prescriptione. et notat Speculator in tit. de fructibus et interesse. et per Bolummum in l. 1. §. de statu hominis. Item non veniunt nomina passiva, ut patet Instituta de acqui. per arrogat. in fine, de pecu. lega. l. si peculium. §. si maxime quando mater est in medio, quia trahere dicam substitutionem ad exclusionem maris, esset interpretari beneficium large, contra ius tertii, id est, contra ius matris, sed nec in testamentis que plenius interpretantur: sed etiam in beneficiis que plenissime interpretantur: nunquam in preiudicium tertii sit larga interpretatio, imo stricta et strictissima ut l. beneficium §. de constit. princip. et est material. princeps bona. l. mouerunt. §. de verb. signific. §. de rebus ponamus, quod dicitur testator decesserit nihil habes in bonis, nec mobilia, nec stabilia, nec nomina debitorum: hec verba testatoris defuncti, et eius intentio est intelligenda, secundum quod verba sonant. Lalle aut ille. §. cum in verbis. §. de legatis tertio. et tamen hereditas est l. hereditatis. in princip. §. de petitione heredi. Potest continere utilitatem rationis bonorum impuberis, si trahatur ad pupillarem: ergo non trahitur, quia hoc non vult testator. Sed si filius decesserit impubes, ista substitutio esset fideicommissaria, si tunc traheretur ab bona ad que venit substitutio: nunquid sit fideicommissarius vultur salis: Dicitur §. no. l. cogit. et generaliter ad Rebelianum. §. ibi per Dymum sed singularis fideicommissarius repugnaretur, in quem recta via transit dominium la. l. 1. §. de iur. §. si igitur hoc tunc respectu rerum testatoris, et non varie tur hec substitutio omnino tempore per fideicommissarius partem la. et hoc tenet Jacobus de Alreio. in d. mouerunt. facit quod dicitur cum glo. sua. §. de impensis in rebus dotabilibus factis, facit quia alia est significatio hereditatis, alia aliarum rerum, que sunt hereditatis: ut ibi notat. cc.

Reuertendo ad principalem questionem que est multum dubia et ardua, in omni voluntate testatoris, non valendo aliquo modo colligere ea, que continentur in testamento, Franciscus de Filiis, et Bug, et Bello, et Paulus Simonis, et ego consulimus, quod finis tunc, dicta substitutio fideicommissaria censetur: Et tunc responderetur ad ea patet, extra de testamentis. lib. vi. q. 1. substitutiones filiorum que sunt per verbum mortuatur, dirigunt ad institutum in substitutione recipere: recipere proca substitutio est species directe. Item verbum mortuatur immediate videtur significare, alias non dicitur substitutio pupillaris sed altere directe, igitur sunt bona quod testator sic dirigit, quod instituit vult succedere substitutioni, ut notat. C. de fideicommissis. l. eas quam. sup. verbo, directis. Item illa substitutio facit de pauperibus in ea patet, fuit facta per verbum instituo, quod est verbum directus, si testator dicit instituo heredem filio meo, vel simpliciter, instituo heredem, quod intelligitur filio meo. Et idem si dicat, succedat filio meo nam aperte exprimit, quod vult heredem facere filio, ideo non est pupillaris. Item si testator dicit, sit heres mihi, hoc enim non potest nisi mediante filio, quod adita hereditate decessit: non enim potest habere duos heredes directe in solidum, nisi habeat vnum mediante altero. C. de heredibus institui. l. si. §. de secundis tabulis. l. si ita. §. si. Ergo est necesse dicere, quod videat fecisse testamentum ipsi filio, sed qui vult vnum, vult omne illud, per quod peruenitur directo ad ipsius, ut l. illud. de acquirenda hereditate. sed tamen ratione illius casu patet, ubi dicit, quod in dubio est interpretanda directe, etiam si mater sit in medio, scilicet inter tempora pubertatis, non videtur responsum, nec datum, nec dari posse nisi dicamus, quod illa ratio restringatur ad dictum illius capituli, scilicet, quando verba substitutionis sonant magis in directam, quam in fideicommissariam, quod est verbum mortuatur, vel verbum instituo, vel verbum succedere filio, ut in cap. Raynuntius. extra de testamentis. vltima §. ubi. Et verbum autem substituo, simpliciter placet, exponitur proprie, id est, substitui, finem primam expositionem proprie adaptatur ad obliquam: ut §. de vulgaribus substitutionibus. l. prima. et eodem titulo l. coheredi. §. cum filio. Et tunc non eligit sibi alius quod ex terminis, de suo significatu. Et dicit quod ibi loquitur, quando dubitatio non est ratione verbi prolata, sed ratione persone, que est in medio: licet quod alias obliquetur, ut ibi dicit. Item non obstat gl. que est in l. verbis, quia ibi non loquitur, quando dubitatio erat in qualitate verborum, scilicet in gradu, quod indicat

quod vnus gradus trahitur ad alterum, institutio ad substitutionem. Item vna substitutio directa ad aliam substitutionem directam: nam hec substitutio, et itius dicitur heres esto, sonat in testamentum heredis, et sic in substitutionem similem pupillari, vel exemplari, tamen iura interpretant istam substitutionem vulgarem, ad hoc ut valeat, et sic non facit pro parte contraria. Item non obstat §. conditionum. et §. rursus, quia ibi res non poterat censeri vniuersum omni tempore, et sic non obstat. l. plenum. §. equitatis. ibi loquitur ubi conditio persone conuenit vtriusque, quia ibi ita bene potest substitui ubi p fideicommissum, sicut pupillariter. Et per hoc respondet ad hanc, si arrogator, veris, sed an impuberi, quia ibi non poterat substitui arrogator per fideicommissum sed pupillariter tantum. Et ita intelligitur de pupillari, ad hoc ut valeat, et non pereat. Item non obstat quod compendiosa est species directe quia hoc est verum, si conuenit verbis compendiose, nec enim sequitur, substitutio est sub compendio rursus, ergo directe, quia etiam fideicommissaria continetur in compendio, quod patet secundum omnes, post tempora pubertatis. Item non obstat quod in dubio pater videatur puidere filio, non grauare, quod istud grauamen de restituendo, post mortem videatur nolle imponere, ut l. Lucius. §. de h. d. institui. Et hoc expresse patet filio decedente post tempora pubertatis sine filiis. Sed quare recipio ca simpliciter facta per verbum, substitutio, est directa secundum omnes, ut l. Lucius. et l. iam hoc iure. §. de vulg. et pupillari, ad compendiosa, cum nulla ratio possit videatur assignari, non enim diceretur quod reciproca sit pluribus, et compendiosa potest fieri vni. Difficile est tenendo dictam opinionem reddere rationem, nisi dicat quod quando reciproca continet duas pupillares, sit duplex fauor, quod ex pupillari succedatur, quod sit prouisio filio cui succedet et prouisio filio succedenti, et iste duplex fauor, vincat vnum, scilicet fauorem qui debet ret adhiberi, ut l. §. C. de his qui ante apertas tabulas. Jaco. de Alreio, in mirabili opinione, dicit enim quod si est adiectum verbum quandoque intra pubertatem, censetur directa et postea esse fideicommissaria: hoc dicit, ideo quod dictum adverbium, quandoque est distributivum, unde tot videtur substitutiones, quod tempora, et qualitates temporis, ut l. sicut in annos. §. quibus modis usufructus amittatur, et ideo sicut si facta esset distinctio, et per distincta tempora censetur, et in pupillari etate, ita hic contra rationem istam facit, quod in compendiosa intelligitur istud verbum, quandoque, et ideo dicitur compendiosa, quod compendit plura tempora et diuersa, ergo talis expressio nihil operatur. Item quia indefinita equipollere vniuersali: per hoc §. de heredibus institui. l. hoc articulo. Item quod tot sunt substitutiones, quod sunt tempora, probari videtur in l. §. fin. de usufructu, accrescent ibi omnes enim auctores, et c. Et tamen cum est simpliciter facta non continet pupillarem: ideo teneo cum gl. quod illud verbum, quandoque, nihil operatur, quia licet distribuat tempora, non tamen distinguit qualitatem temporis, si talis est, qualis dicitur si decesserit hodie vel cras, que distinctio non inducit pupillarem substitutionem, licet gl. que est in dicto §. qua ratione, teneat cum opti. Jaco. Et predicta clarius procedit, si apparet quod pater in substitutione vult puidere filio, per hoc §. puta quod dicitur per animam suam quod enim capere et pupillari testamento, capere et ut a filio meo, non dicit post mortem filii, sed simpliciter, ideo hec est vulgaris, et nulla alia continet, ut l. qui plures. §. de vulgaribus et pupillari. Sed et vnus, in l. precibus, tenet contra ritum. Item videtur probari argumento reciproce que iura sit, et os inuenit substituo, continet pupillares nisi repugnet conditio personarum, vel inaequalitas. Pro hoc facit §. de vulgaribus et pupilla. l. iam hoc iure. §. si. Et ita, credo quod contineat vulgarem simpliciter et etatem et vitam filii, et pupillarem in suo casu, facit de liberis et posthumis. l. Ballus. §. si. Item quero, pater substituit filio pupillariter, hec continet vulgarem post mortem filii, ita quod si filius vult repudiare ex testamento, adire ab intestato potest. Quid ergo si repudiat ex testamento, et adire ab intestato, et habuit coheredem extraneum qui repudiat, et demum decessit filius in pupillari etate, nunquid admittatur substitutio? Et videtur quod non, nam ex vulgari non, quod adire ab intestato, ex pupillari non, quia fuit repudiata ex testamento, nam existentia sui heredis non habuit locum propter dationem coheredis, propterea pone quod in casu predicto repudiat ex testamento vel ab intestato, nunquid substituitur? possit admitti ex pupillari? dico quod sic, quia veniendo ex vulgari, testatori succedendo confirmat tabulas paternas, et pupillares: Et sic est casus in quo ipse idem succedit patri ex vulgari, et filio ex pupillari, nec aliquid sibi repugnat: quia etiam ex hereditate potest substitui facit §. de vulgaribus. l. §. si. C. de iur. delib. l. quidam eulogio.

CA DDITIONES.

a P. PAV. P. Si arrogator. Quod ista non sit repetitio Barr. Prima Bar. super ff. vete. e §

ria con
ri. et c.
iter no
ariter,
s. cap. si
et q. ex
erum
no. ma
et l. ubi
specu
puitia
e. p. m
it. odiu
diti. l. q
posito,
ic. pali
seque
n. recta
verbis
in ista
n. sub
gere.
pupil
re co
s. ad
tione,
com
titu
p. n. po
pupil
vero
D. c.
aria.
s. ad
e. no.
30. at
riari
as. §.
d. ene
ratio
gunt
erit.
§. co
p. v.
roga
q. v.
uat
onit.
s. si
s. em
ico.
il re
it. re.
ois
dicit
it. lo
s. ex
p. lu
pa.
ba.
si. vt
teit.
p. m
quo
nta.
idi.
me.
lere
zo.
em.
m.
em
ata
ia.
r. et
us
tri
et
az
m

arrestatur Alleg. in l. centurio. de vulg. & pup. & latius Jaf. hic. POMA. C. Oppo. secundo. Istud late examinat Jafon in l. si a substituto in. not. de legatis. primo. ubi dicit istam opinionem esse communem. & Pau. de Last. in authen. res que C. communia de lega. Alleg. in l. Marcellus. §. res que. §. ad 2 rebel. Arer. in l. si de vul. in prim.

P. PAV. P. C. In si audē patro. §. si a l. habet locum, siue alienatio fuerit facta titulo lucratiuo, siue oneroso. vide Alleg. ad rñ in consil. lv.

POMA. C. Istal leg. si alleg. hic per Bar. habet etiā locum siue alienatio fuerit facta titulo lucratiuo siue oneroso, vis Alleg. consilio lv. Aut. Alleg.

C. Efficaciter alienari. & idē tenet hic in gl. istud plane examinat Jafon in l. si a substituto. §. primo. no. primo. §. de legatis. primo. ubi dicit istam correctionem esse opinio. Pauli de Castro. in authen. res que. C. communia de leg. Et de hoc est reg. & ibino. Felz. & Bald. in l. Marcellus. §. res que. ad si. §. ad 2 rebellia. num. Arer. in l. si in princip. §. de vulgari & pupillari. Et p. ista opinio facit ratio, quia substitutio pupillaris dicitur met' fauor & prout pupilli instituti. Infr. de pupilla. substitutio. In principio. nam si p. pupillarem substitutionem prohiberet alienare istud verteretur in odium eius. contra l. q. fauore. C. de legib. nisi dicas q. istud odium est annexum fauori. versiculo secro opponitur in versiculo. & est argumento. Et idē Angelū consilio centesimo quinquagesimo. tertio dubio.

* C. L. A. V. C. Quidam ita. Al. potest responderi prout in simili responderi Bar. quando datus est coheres extraneus in l. 3. C. de iur. delib.

POMA. C. Serto. vide Alleg. consil. centesimo quinquagesimo. volumine secundo.

ALEX. LOS. C. In antiquis codicib' lego q. vnus testator in alio. nō pōt multa accrescere. iudicio meo sanius legeretur, q. vnus testator ad aliud non potest accrescere, tu quod maris cape.

* CLAV. C. Quod fideicommissum. Alias est glo. in l. si fundus per fideicommissum §. si. ff. de leg. i. ubi etiam Bar.

LEX XXV.

1. Factio proprio quando quis contrahere potest.

Post mortem. Pater contra emancipationem a se faciam. & diuinitate temporis roboratam venire nō potest, hoc dicit. C. Mora, quod quis contra factum suū venire non potest. C. Opponitur dicitur hic, quod nō potest corraue nre & imo potest vt C. de agricolis & cēstis. l. quemadmodū.

lib. xi. ibi sit factum §. legē, hic autem preter. C. Opponitur videretur quod licet sit factum propriū q. liceat contrahere vt l. i. C. de sacrosanctis ecclesijs. Solū ibi erat actus de sui natura renouabilis vt testamentū. Opponitur ad solutionē istā

1. 2. videtur quod etiam licet nō sit renouabilis, tamē possit venire §. Ande obstat l. si pecuniam. in principio de codicito. causa dāra. Solutio ibi loquit in contractu nominato, secus in alijs vt l. fin. C. de actionibus & obligationibus. Et ratio ibi ponitur in gl. Circa hoc dic. q. aut factum est fm legem, aut preter legem, aut §. leges. Primo casu, aut est act' q. de sui natura est renouabilis, vt donatio causa mortis, & testamentū, & potest quis venire §. factū propriū vt l. non omnis. in principio, infra si certū peratur. & d. l. i. C. de sacrosanctis ecclesijs. sic in precario & com modato, vt §. de precar. l. cum precario. & §. commodati. l. in com modato §. si. Si vero est actus de sui natura irrenouabilis, tunc regulariter nō potest corrauenire, vt C. de actioib' & obligatio. l. si. Fallit in casibus ibi nota 1. & hoc in contractu nominatis. C. Quid aut in inominatis? vide ibi per gl. & Doctores. Et nō plene p. Dñi in cap. q. semel. et gra de reg. iur. l. vi. Si vero est factū preter legē, tunc h' locū let nostra, q. aut est roboratum diuinitate tēporis, aut non. Si vero est factū §. legem, & tunc aut est nullū in iudiciū tertie psonē, aut ppter fauorem publicū, aut fauorem volentis corrauenire. Prio casu h' locū l. si cred. torib'. C. de seruo. pignori dato manu. Secundo casu est licitū corrauenire. Ita loquit l. quemadmodū. C. de agricolis & cēstis lib. vi. & ita potest intelligi, q. nō institit, quibus alie. lic. vt. non §. i. 2. tertio casu licitū est contrahere, vt l. i. per totum C. de pried. mino. maxime si veniat §. nomine

aleno. vt C. de sacrosanctis ecclesijs. l. sancim'. §. sane. * ibi no. & bene. C. Opponitur dicitur hic, q. non potest corrauenire, & de l. si cum pater. C. si adier. rem iudic. Solutio. Hic obstat pater factum suū, ac etiam diuinitas temporis, ibi solummodo factum suū. C. Opponit ad hanc solutionē de l. q. est constitutū. C. ne de sta. defunct. l. decessit ad Carbonia. C. Pro quorum solutione dicitur §. de Bre. pater vult §. emancipationē a se faciam venire viro filio emancipato aut post mortē. P. de

1. 2. legitimo, adoptio, emancipatio an possint fieri, per p. curato. em.

S. Neque. Dicitur hic q. id quod per me possum, nō fuisse. de administratione tutorū. l. i. §. si. §. de procura. gl. hic. se refert ad §. ne autem C. de cadu. tolli. qui reg. soluit biocardū hoc Tu dic melius per Dñi. in c. q. quis egra de re iur. lib. vi.

1. C. Quero dicitur hic, q. adoptio non potest fieri per procuratorem, q. id in emancipatione, ban possit pater filius emancipare per procuratorem. Et videtur q. sic, per l. i. in si. §. de pecu. In contrarium videtur hec leg. l. nec mulierē. C. de manu. vindic. Quid dicendum. De hoc videtur reg. no. q. non. C. de emancip. l. be l. iubemus. i. medio ibi, precib' a semet obla. is. & c. Sed hoc dixi plene in l. Ballus §. fofitā de lib. & posth. §. C. Quero, qd in legitimatōne, an possit fieri legitimatio per procuratorem. Et videtur q. nō, vt d. l. nec mulierē. & hac lege. In contrarium videtur q. etiam per alium fieri possit cum rescriptū per alū possit impetrari, vt l. i. in iuncta l. vniuersitas. C. de precib' impetr. offe. & hoc sentit gl. in corpore qui. mo. nat. effie. sui. §. si q. ser. go. versū sit igitur licentia. Et vide nō id. l. vniuersitas. & nō mul rum illā gl. & q. ibi habes. ubi tenet gl. q. si ea que nō possunt fieri per procuratores fiant, valeant si non opponatur.

1. 2. legitimo, adoptio, emancipatio an possint fieri, per p. curato. em.

S. Neque. Dicitur hic q. id quod per me possum, nō fuisse. de administratione tutorū. l. i. §. si. §. de procura. gl. hic. se refert ad §. ne autem C. de cadu. tolli. qui reg. soluit biocardū hoc Tu dic melius per Dñi. in c. q. quis egra de re iur. lib. vi.

1. C. Quero dicitur hic, q. adoptio non potest fieri per procuratorem, q. id in emancipatione, ban possit pater filius emancipare per procuratorem. Et videtur q. sic, per l. i. in si. §. de pecu. In contrarium videtur hec leg. l. nec mulierē. C. de manu. vindic. Quid dicendum. De hoc videtur reg. no. q. non. C. de emancip. l. be l. iubemus. i. medio ibi, precib' a semet obla. is. & c. Sed hoc dixi plene in l. Ballus §. fofitā de lib. & posth. §. C. Quero, qd in legitimatōne, an possit fieri legitimatio per procuratorem. Et videtur q. nō, vt d. l. nec mulierē. & hac lege. In contrarium videtur q. etiam per alium fieri possit cum rescriptū per alū possit impetrari, vt l. i. in iuncta l. vniuersitas. C. de precib' impetr. offe. & hoc sentit gl. in corpore qui. mo. nat. effie. sui. §. si q. ser. go. versū sit igitur licentia. Et vide nō id. l. vniuersitas. & nō mul rum illā gl. & q. ibi habes. ubi tenet gl. q. si ea que nō possunt fieri per procuratores fiant, valeant si non opponatur.

1. 2. legitimo, adoptio, emancipatio an possint fieri, per p. curato. em.

S. Neque. Dicitur hic q. id quod per me possum, nō fuisse. de administratione tutorū. l. i. §. si. §. de procura. gl. hic. se refert ad §. ne autem C. de cadu. tolli. qui reg. soluit biocardū hoc Tu dic melius per Dñi. in c. q. quis egra de re iur. lib. vi.

1. C. Quero dicitur hic, q. adoptio non potest fieri per procuratorem, q. id in emancipatione, ban possit pater filius emancipare per procuratorem. Et videtur q. sic, per l. i. in si. §. de pecu. In contrarium videtur hec leg. l. nec mulierē. C. de manu. vindic. Quid dicendum. De hoc videtur reg. no. q. non. C. de emancip. l. be l. iubemus. i. medio ibi, precib' a semet obla. is. & c. Sed hoc dixi plene in l. Ballus §. fofitā de lib. & posth. §. C. Quero, qd in legitimatōne, an possit fieri legitimatio per procuratorem. Et videtur q. nō, vt d. l. nec mulierē. & hac lege. In contrarium videtur q. etiam per alium fieri possit cum rescriptū per alū possit impetrari, vt l. i. in iuncta l. vniuersitas. C. de precib' impetr. offe. & hoc sentit gl. in corpore qui. mo. nat. effie. sui. §. si q. ser. go. versū sit igitur licentia. Et vide nō id. l. vniuersitas. & nō mul rum illā gl. & q. ibi habes. ubi tenet gl. q. si ea que nō possunt fieri per procuratores fiant, valeant si non opponatur.

1. 2. legitimo, adoptio, emancipatio an possint fieri, per p. curato. em.

S. Neque. Dicitur hic q. id quod per me possum, nō fuisse. de administratione tutorū. l. i. §. si. §. de procura. gl. hic. se refert ad §. ne autem C. de cadu. tolli. qui reg. soluit biocardū hoc Tu dic melius per Dñi. in c. q. quis egra de re iur. lib. vi.

1. C. Quero dicitur hic, q. adoptio non potest fieri per procuratorem, q. id in emancipatione, ban possit pater filius emancipare per procuratorem. Et videtur q. sic, per l. i. in si. §. de pecu. In contrarium videtur hec leg. l. nec mulierē. C. de manu. vindic. Quid dicendum. De hoc videtur reg. no. q. non. C. de emancip. l. be l. iubemus. i. medio ibi, precib' a semet obla. is. & c. Sed hoc dixi plene in l. Ballus §. fofitā de lib. & posth. §. C. Quero, qd in legitimatōne, an possit fieri legitimatio per procuratorem. Et videtur q. nō, vt d. l. nec mulierē. & hac lege. In contrarium videtur q. etiam per alium fieri possit cum rescriptū per alū possit impetrari, vt l. i. in iuncta l. vniuersitas. C. de precib' impetr. offe. & hoc sentit gl. in corpore qui. mo. nat. effie. sui. §. si q. ser. go. versū sit igitur licentia. Et vide nō id. l. vniuersitas. & nō mul rum illā gl. & q. ibi habes. ubi tenet gl. q. si ea que nō possunt fieri per procuratores fiant, valeant si non opponatur.

1. 2. legitimo, adoptio, emancipatio an possint fieri, per p. curato. em.

S. Neque. Dicitur hic q. id quod per me possum, nō fuisse. de administratione tutorū. l. i. §. si. §. de procura. gl. hic. se refert ad §. ne autem C. de cadu. tolli. qui reg. soluit biocardū hoc Tu dic melius per Dñi. in c. q. quis egra de re iur. lib. vi.

1. C. Quero dicitur hic, q. adoptio non potest fieri per procuratorem, q. id in emancipatione, ban possit pater filius emancipare per procuratorem. Et videtur q. sic, per l. i. in si. §. de pecu. In contrarium videtur hec leg. l. nec mulierē. C. de manu. vindic. Quid dicendum. De hoc videtur reg. no. q. non. C. de emancip. l. be l. iubemus. i. medio ibi, precib' a semet obla. is. & c. Sed hoc dixi plene in l. Ballus §. fofitā de lib. & posth. §. C. Quero, qd in legitimatōne, an possit fieri legitimatio per procuratorem. Et videtur q. nō, vt d. l. nec mulierē. & hac lege. In contrarium videtur q. etiam per alium fieri possit cum rescriptū per alū possit impetrari, vt l. i. in iuncta l. vniuersitas. C. de precib' impetr. offe. & hoc sentit gl. in corpore qui. mo. nat. effie. sui. §. si q. ser. go. versū sit igitur licentia. Et vide nō id. l. vniuersitas. & nō mul rum illā gl. & q. ibi habes. ubi tenet gl. q. si ea que nō possunt fieri per procuratores fiant, valeant si non opponatur.

1. 2. legitimo, adoptio, emancipatio an possint fieri, per p. curato. em.

S. Neque. Dicitur hic q. id quod per me possum, nō fuisse. de administratione tutorū. l. i. §. si. §. de procura. gl. hic. se refert ad §. ne autem C. de cadu. tolli. qui reg. soluit biocardū hoc Tu dic melius per Dñi. in c. q. quis egra de re iur. lib. vi.

1. C. Quero dicitur hic, q. adoptio non potest fieri per procuratorem, q. id in emancipatione, ban possit pater filius emancipare per procuratorem. Et videtur q. sic, per l. i. in si. §. de pecu. In contrarium videtur hec leg. l. nec mulierē. C. de manu. vindic. Quid dicendum. De hoc videtur reg. no. q. non. C. de emancip. l. be l. iubemus. i. medio ibi, precib' a semet obla. is. & c. Sed hoc dixi plene in l. Ballus §. fofitā de lib. & posth. §. C. Quero, qd in legitimatōne, an possit fieri legitimatio per procuratorem. Et videtur q. nō, vt d. l. nec mulierē. & hac lege. In contrarium videtur q. etiam per alium fieri possit cum rescriptū per alū possit impetrari, vt l. i. in iuncta l. vniuersitas. C. de precib' impetr. offe. & hoc sentit gl. in corpore qui. mo. nat. effie. sui. §. si q. ser. go. versū sit igitur licentia. Et vide nō id. l. vniuersitas. & nō mul rum illā gl. & q. ibi habes. ubi tenet gl. q. si ea que nō possunt fieri per procuratores fiant, valeant si non opponatur.

1. 2. legitimo, adoptio, emancipatio an possint fieri, per p. curato. em.

S. Neque. Dicitur hic q. id quod per me possum, nō fuisse. de administratione tutorū. l. i. §. si. §. de procura. gl. hic. se refert ad §. ne autem C. de cadu. tolli. qui reg. soluit biocardū hoc Tu dic melius per Dñi. in c. q. quis egra de re iur. lib. vi.

1. C. Quero dicitur hic, q. adoptio non potest fieri per procuratorem, q. id in emancipatione, ban possit pater filius emancipare per procuratorem. Et videtur q. sic, per l. i. in si. §. de pecu. In contrarium videtur hec leg. l. nec mulierē. C. de manu. vindic. Quid dicendum. De hoc videtur reg. no. q. non. C. de emancip. l. be l. iubemus. i. medio ibi, precib' a semet obla. is. & c. Sed hoc dixi plene in l. Ballus §. fofitā de lib. & posth. §. C. Quero, qd in legitimatōne, an possit fieri legitimatio per procuratorem. Et videtur q. nō, vt d. l. nec mulierē. & hac lege. In contrarium videtur q. etiam per alium fieri possit cum rescriptū per alū possit impetrari, vt l. i. in iuncta l. vniuersitas. C. de precib' impetr. offe. & hoc sentit gl. in corpore qui. mo. nat. effie. sui. §. si q. ser. go. versū sit igitur licentia. Et vide nō id. l. vniuersitas. & nō mul rum illā gl. & q. ibi habes. ubi tenet gl. q. si ea que nō possunt fieri per procuratores fiant, valeant si non opponatur.

1. 2. legitimo, adoptio, emancipatio an possint fieri, per p. curato. em.

S. Neque. Dicitur hic q. id quod per me possum, nō fuisse. de administratione tutorū. l. i. §. si. §. de procura. gl. hic. se refert ad §. ne autem C. de cadu. tolli. qui reg. soluit biocardū hoc Tu dic melius per Dñi. in c. q. quis egra de re iur. lib. vi.

1. C. Quero dicitur hic, q. adoptio non potest fieri per procuratorem, q. id in emancipatione, ban possit pater filius emancipare per procuratorem. Et videtur q. sic, per l. i. in si. §. de pecu. In contrarium videtur hec leg. l. nec mulierē. C. de manu. vindic. Quid dicendum. De hoc videtur reg. no. q. non. C. de emancip. l. be l. iubemus. i. medio ibi, precib' a semet obla. is. & c. Sed hoc dixi plene in l. Ballus §. fofitā de lib. & posth. §. C. Quero, qd in legitimatōne, an possit fieri legitimatio per procuratorem. Et videtur q. nō, vt d. l. nec mulierē. & hac lege. In contrarium videtur q. etiam per alium fieri possit cum rescriptū per alū possit impetrari, vt l. i. in iuncta l. vniuersitas. C. de precib' impetr. offe. & hoc sentit gl. in corpore qui. mo. nat. effie. sui. §. si q. ser. go. versū sit igitur licentia. Et vide nō id. l. vniuersitas. & nō mul rum illā gl. & q. ibi habes. ubi tenet gl. q. si ea que nō possunt fieri per procuratores fiant, valeant si non opponatur.

1. 2. legitimo, adoptio, emancipatio an possint fieri, per p. curato. em.

mo casu aut filius legitimo tempore egisse se sui iuris, prescri pti, aut non. Primo casu pater nō potest corrauenire, vt hic. Secundo sic d. l. si cū pater. Secundo casu principali quādo pater vult corrauenire post mortē, & tūc aut principaliter, aut nō principaliter, sed vult eam mutare. Primo casu nō pōt contra uenire, vt hic si emancipatio est longo tēpore roborata, alias corrauenire potest. C. ne de sta. defunct. l. q. est constitutū. In secūdo casu h' locū l. decessit ad Carbonia. §. f. Jac. de Bre. & hoc ipse nō id. l. si cū pater. Et hoc nō cōcorda illas bonas leges.

CADDITIONES.

a. P. PAV. P. C. Post mortē. Al. idē alq. id h' l. transacionem. ubi scripsi. C. de transacti. Item not. q. quis potest venire contra factum propriū, quando est contra legem etiam si sit iurati. secundum Fede. de Sen. consil. clxxij. quem refert Jmo. in c. cū cōtingat. egra de iur. iur. Jafon in l. si donatione. C. de collat. vide Felz. in c. lazo. de re iud. in prim.

b. ALEX. C. Hic autem preter. Dicitur hic q. quando est factus preter legē, pōt corrauenire. Adde Bar. in l. cum a matre. C. de rei vendi. & vide in l. cum profitearis. C. de reu. do. Bene fa cit e. et tenore. de concessione pben. & q. no. & al. in l. si. C. de pic. & cōmodo rei vendi. & Feder. de Sen. consil. clxxij. & q. imo q. pōt venire cōtra factū suū etiam iurati, quādo factum est a lege repobatum. Pone exemplū in donatore, vt possit venire §. donationē factam etiam iurati, si tamen non fuit infirmata: q. corraueniendo, facit ex auctoritate legis impugnantis cō tractū facit. l. de dēstū. de dona. & quod ibi nō. & per Bar. in l. si quis pro eo. de fideiuf. Et de materia vide Jmo. in c. cum cōtingat. de iur. iur. & de hac materia, quando quis possit veni re. §. factum suū, vide per Bald. in l. si creditonibus. C. de ser. pig. da. ma. per Lano. in c. diuersis fallacijs. de cleri. contu. & i. c. si quia p. b. & ceterorum. de reb. ecclie. nō alie. p. Bald. in l. i. C. de li. cau. per Lano. in c. nostri de elec. q. not. Adde q. aliquis possit venire contra factum. Per. de anch. consil. cccv.

c. ALEX. C. Contra legē. Al. idē gl. singul. i. c. ne sede vac. reg. & doc. in c. si q. p. b. & ceterorum. de reb. ecclie. nō alie. & nō in c. diu. er sis fallacijs. de cleri. contu.

* CLAV. C. Sane. Al. idē aliam decisione. Joan. de Jmo. in l. qui superstitijs. de acq. hered.

d. ALEX. LOS. C. In antiquissimis exemplaribus post verbus defum. ita legim'. Sol. ibi non viget oua sui iuris, hic sic. Demū oppo. de l. decessit. que quidem solu. fuit Accur. in ipsa l. q. est constitutū. dum di. it. ad huc reg. vel ibi steterat sic diu.

1. 2. legitimo, adoptio, emancipatio an possint fieri, per p. curato. em.

S. Neque. Dicitur hic q. id quod per me possum, nō fuisse. de administratione tutorū. l. i. §. si. §. de procura. gl. hic. se refert ad §. ne autem C. de cadu. tolli. qui reg. soluit biocardū hoc Tu dic melius per Dñi. in c. q. quis egra de re iur. lib. vi.

1. C. Quero dicitur hic, q. adoptio non potest fieri per procuratorem, q. id in emancipatione, ban possit pater filius emancipare per procuratorem. Et videtur q. sic, per l. i. in si. §. de pecu. In contrarium videtur hec leg. l. nec mulierē. C. de manu. vindic. Quid dicendum. De hoc videtur reg. no. q. non. C. de emancip. l. be l. iubemus. i. medio ibi, precib' a semet obla. is. & c. Sed hoc dixi plene in l. Ballus §. fofitā de lib. & posth. §. C. Quero, qd in legitimatōne, an possit fieri legitimatio per procuratorem. Et videtur q. nō, vt d. l. nec mulierē. & hac lege. In contrarium videtur q. etiam per alium fieri possit cum rescriptū per alū possit impetrari, vt l. i. in iuncta l. vniuersitas. C. de precib' impetr. offe. & hoc sentit gl. in corpore qui. mo. nat. effie. sui. §. si q. ser. go. versū sit igitur licentia. Et vide nō id. l. vniuersitas. & nō mul rum illā gl. & q. ibi habes. ubi tenet gl. q. si ea que nō possunt fieri per procuratores fiant, valeant si non opponatur.

1. 2. legitimo, adoptio, emancipatio an possint fieri, per p. curato. em.

S. Neque. Dicitur hic q. id quod per me possum, nō fuisse. de administratione tutorū. l. i. §. si. §. de procura. gl. hic. se refert ad §. ne autem C. de cadu. tolli. qui reg. soluit biocardū hoc Tu dic melius per Dñi. in c. q. quis egra de re iur. lib. vi.

1. C. Quero dicitur hic, q. adoptio non potest fieri per procuratorem, q. id in emancipatione, ban possit pater filius emancipare per procuratorem. Et videtur q. sic, per l. i. in si. §. de pecu. In contrarium videtur hec leg. l. nec mulierē. C. de manu. vindic. Quid dicendum. De hoc videtur reg. no. q. non. C. de emancip. l. be l. iubemus. i. medio ibi, precib' a semet obla. is. & c. Sed hoc dixi plene in l. Ballus §. fofitā de lib. & posth. §. C. Quero, qd in legitimatōne, an possit fieri legitimatio per procuratorem. Et videtur q. nō, vt d. l. nec mulierē. & hac lege. In contrarium videtur q. etiam per alium fieri possit cum rescriptū per alū possit impetrari, vt l. i. in iuncta l. vniuersitas. C. de precib' impetr. offe. & hoc sentit gl. in corpore qui. mo. nat. effie. sui. §. si q. ser. go. versū sit igitur licentia. Et vide nō id. l. vniuersitas. & nō mul rum illā gl. & q. ibi habes. ubi tenet gl. q. si ea que nō possunt fieri per procuratores fiant, valeant si non opponatur.

1. 2. legitimo, adoptio, emancipatio an possint fieri, per p. curato. em.

S. Neque. Dicitur hic q. id quod per me possum, nō fuisse. de administratione tutorū. l. i. §. si. §. de procura. gl. hic. se refert ad §. ne autem C. de cadu. tolli. qui reg. soluit biocardū hoc Tu dic melius per Dñi. in c. q. quis egra de re iur. lib. vi.

1. C. Quero dicitur hic, q. adoptio non potest fieri per procuratorem, q. id in emancipatione, ban possit pater filius emancipare per procuratorem. Et videtur q. sic, per l. i. in si. §. de pecu. In contrarium videtur hec leg. l. nec mulierē. C. de manu. vindic. Quid dicendum. De hoc videtur reg. no. q. non. C. de emancip. l. be l. iubemus. i. medio ibi, precib' a semet obla. is. & c. Sed hoc dixi plene in l. Ballus §. fofitā de lib. & posth. §. C. Quero, qd in legitimatōne, an possit fieri legitimatio per procuratorem. Et videtur q. nō, vt d. l. nec mulierē. & hac lege. In contrarium videtur q. etiam per alium fieri possit cum rescriptū per alū possit impetrari, vt l. i. in iuncta l. vniuersitas. C. de precib' impetr. offe. & hoc sentit gl. in corpore qui. mo. nat. effie. sui. §. si q. ser. go. versū sit igitur licentia. Et vide nō id. l. vniuersitas. & nō mul rum illā gl. & q. ibi habes. ubi tenet gl. q. si ea que nō possunt fieri per procuratores fiant, valeant si non opponatur.

1. 2. legitimo, adoptio, emancipatio an possint fieri, per p. curato. em.

S. Neque. Dicitur hic q. id quod per me possum, nō fuisse. de administratione tutorū. l. i. §. si. §. de procura. gl. hic. se refert ad §. ne autem C. de cadu. tolli. qui reg. soluit biocardū hoc Tu dic melius per Dñi. in c. q. quis egra de re iur. lib. vi.

1. C. Quero dicitur hic, q. adoptio non potest fieri per procuratorem, q. id in emancipatione, ban possit pater filius emancipare per procuratorem. Et videtur q. sic, per l. i. in si. §. de pecu. In contrarium videtur hec leg. l. nec mulierē. C. de manu. vindic. Quid dicendum. De hoc videtur reg. no. q. non. C. de emancip. l. be l. iubemus. i. medio ibi, precib' a semet obla. is. & c. Sed hoc dixi plene in l. Ballus §. fofitā de lib. & posth. §. C. Quero, qd in legitimatōne, an possit fieri legitimatio per procuratorem. Et videtur q. nō, vt d. l. nec mulierē. & hac lege. In contrarium videtur q. etiam per alium fieri possit cum rescriptū per alū possit impetrari, vt l. i. in iuncta l. vniuersitas. C. de precib' impetr. offe. & hoc sentit gl. in corpore qui. mo. nat. effie. sui. §. si q. ser. go. versū sit igitur licentia. Et vide nō id. l. vniuersitas. & nō mul rum illā gl. & q. ibi habes. ubi tenet gl. q. si ea que nō possunt fieri per procuratores fiant, valeant si non opponatur.

1. 2. legitimo, adoptio, emancipatio an possint fieri, per p. curato. em.

S. Neque. Dicitur hic q. id quod per me possum, nō fuisse. de administratione tutorū. l. i. §. si. §. de procura. gl. hic. se refert ad §. ne autem C. de cadu. tolli. qui reg. soluit biocardū hoc Tu dic melius per Dñi. in c. q. quis egra de re iur. lib. vi.

1. C. Quero dicitur hic, q. adoptio non potest fieri per procuratorem, q. id in emancipatione, ban possit pater filius emancipare per procuratorem. Et videtur q. sic, per l. i. in si. §. de pecu. In contrarium videtur hec leg. l. nec mulierē. C. de manu. vindic. Quid dicendum. De hoc videtur reg. no. q. non. C. de emancip. l. be l. iubemus. i. medio ibi, precib' a semet obla. is. & c. Sed hoc dixi plene in l. Ballus §. fofitā de lib. & posth. §. C. Quero, qd in legitimatōne, an possit fieri legitimatio per procuratorem. Et videtur q. nō, vt d. l. nec mulierē. & hac lege. In contrarium videtur q. etiam per alium fieri possit cum rescriptū per alū possit impetrari, vt l. i. in iuncta l. vniuersitas. C. de precib' impetr. offe. & hoc sentit gl. in corpore qui. mo. nat. effie. sui. §. si q. ser. go. versū sit igitur licentia. Et vide nō id. l. vniuersitas. & nō mul rum illā gl. & q. ibi habes. ubi tenet gl. q. si ea que nō possunt fieri per procuratores fiant, valeant si non opponatur.

1. 2. legitimo, adoptio, emancipatio an possint fieri, per p. curato. em.

S. Neque. Dicitur hic q. id quod per me possum, nō fuisse. de administratione tutorū. l. i. §. si. §. de procura. gl. hic. se refert ad §. ne autem C. de cadu. tolli. qui reg. soluit biocardū hoc Tu dic melius per Dñi. in c. q. quis egra de re iur. lib. vi.

1. C. Quero dicitur hic, q. adoptio non potest fieri per procuratorem, q. id in emancipatione, ban possit pater filius emancipare per procuratorem. Et videtur q. sic, per l. i. in si. §. de pecu. In contrarium videtur hec leg. l. nec mulierē. C. de manu. vindic. Quid dicendum. De hoc videtur reg. no. q. non. C. de emancip. l. be l. iubemus. i. medio ibi, precib' a semet obla. is. & c. Sed hoc dixi plene in l. Ballus §. fofitā de lib. & posth. §. C. Quero, qd in legitimatōne, an possit fieri legitimatio per procuratorem. Et videtur q. nō, vt d. l. nec mulierē. & hac lege. In contrarium videtur q. etiam per alium fieri possit cum rescriptū per alū possit impetrari, vt l. i. in iuncta l. vniuersitas. C. de precib' impetr. offe. & hoc sentit gl. in corpore qui. mo. nat. effie. sui. §. si q. ser. go. versū sit igitur licentia. Et vide nō id. l. vniuersitas. & nō mul rum illā gl. & q. ibi habes. ubi tenet gl. q. si ea que nō possunt fieri per procuratores fiant, valeant

